

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 03 - 102.ÅRGANG

09.02.16- 23.02.16

*«Vi var ikke redde.
Vi var spente, men mest
av alt ganske provoserte.»*

FRYST UT AV ØRKENEN

Julie Wood vil gi maktesløse
saharawier en stemme

MEST ROBOT, LITT LEVENDE:
Snart kan du møte en kyborg
på campus

MENING: Bovim bommer
om studiekvalitet

FAKTA ELLER FIKSJON:
Hva skjer når historien
blir underholdning?

ØLTEST: Fyldig kropp,
eller fin å tømme over
i plastglass?

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 477 56 515
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbo - Tlf: 976 47 426
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 955 20 352
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Halvor Haugan nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Gisvold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølse

FORSKNINGSREDAKTØR:
Kaia Sørlund

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild og Rasmus Liestøl
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 482 17 454
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Finn Brynstad (sjef), Linn Danielsen Evjemo, Anders Päsche, Jens Erik Vaaler, Ida Jønsberg, Sunniva Heim, Miriam Nesbo, An Nguyen, Tonje Jacobsen

JOURNALISTER
Stine Kronlund, Anna Melkild, Fride Næss Nonstad, Iben Dahl, Frede Fauchald, Mari Engh, Rasmus Liestøl, Katrine Andersen, Idunn Skjærdingestad, Tora Olsen, Kristina Bye, Mats Vederhus, Svein Amund, Maren Kronlund, Marie Lytomt Norum, Mathias Kristiansen, Henrik Delsbek, Prathesh Thamocharampillai, Tone Høiland Ween, Ingrid Skogholt, Olav Mydland, Halvor Haugan, Kristian Aaser, Daniëlle Aker-Bjørke, Ivan Vulkanovic

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Lasse Georg Tønnessen, Linea Bancel, Magne Haneberg

ILLUSTRATØRER
Christian Hekaas (sjef), Nora Birgitte Johansen, Katrine Gunnulfsen, Lars Martin Rossvik, Inger Sidonia Krajci, Eirin Mari Fossey

GRAFIKERE
Hilde-Katrin Hagen Fjertoft, Thea Mathilde Dahlborg, Anne Garvoll

KORREKTUR
Anders Pässchée (sjef), An Nguyen

FORSIDE
Hans Fredrik Sunde

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et sjølvstendig organ for studenter, utgjeve av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Anbefaler Ingrids morroside, solid femmer.

LEDER

#Kongevalg

Sit er gode på sosiale media. De viser seg som en aktør i univesitetssfæren som faktisk fikser kommunikasjon med studentene. Det er derfor overraskende at de laget kampanjen #kongevalg i sosiale medier. I #kongevalg males et bilde av studentrepresentanter som monarker med plastkrone og kappe. Var Knut Jørgen Vie alltid vår konge, og vi hans undersätter, eller har noe galt skjedd på veien?

Med kampanjen gis et inntrykk som på ingen måte løfter tiltroen til skipnaden, men heller undergraver studentrepresentantene. De skal ikke være betalte velferdskongelige, men studentenes prinsipielle stemme.

Avtroppende styreleder Knut Jørgen Vie forklarer at konsernstyret er det organet som legger føringer for hva samskipnaden foretar seg. Fire av åtte personer i konsernstyret er studenter, og styrelederen, som

også er student, har dobbeltstemme. Studentene har flertall, og har derfor reell makt over velferdstilbudene til Sit.

Sit skal ha honnør for å iverksette en kreativ kampanje for å vise hvor viktig vervene er. Sit er en milliardbedrift i tre byer som tjener i underkant av 40 000 studenter, og det er viktigere enn noen gang at studentene begynner å bry seg om det som skjer i samskipnaden.

Til neste gang bør Sit heller gi studentene det korrekte bildet av hvor viktig det er at en student innehar vervet. Det plasserer studentenes innflytelse direkte inn i det som betyr mest for de ikke-faglige delene av studiehverdagen.

Vervet burde ikke undergraves med ei plastkrone og kappe.

MIRIAM NESBØ
Nestleder, Under Dusken

FRA ARKIVET

Under Dusken #16, 1970 og #8, 1971

Fra valgene av Samfundetformann i 1971

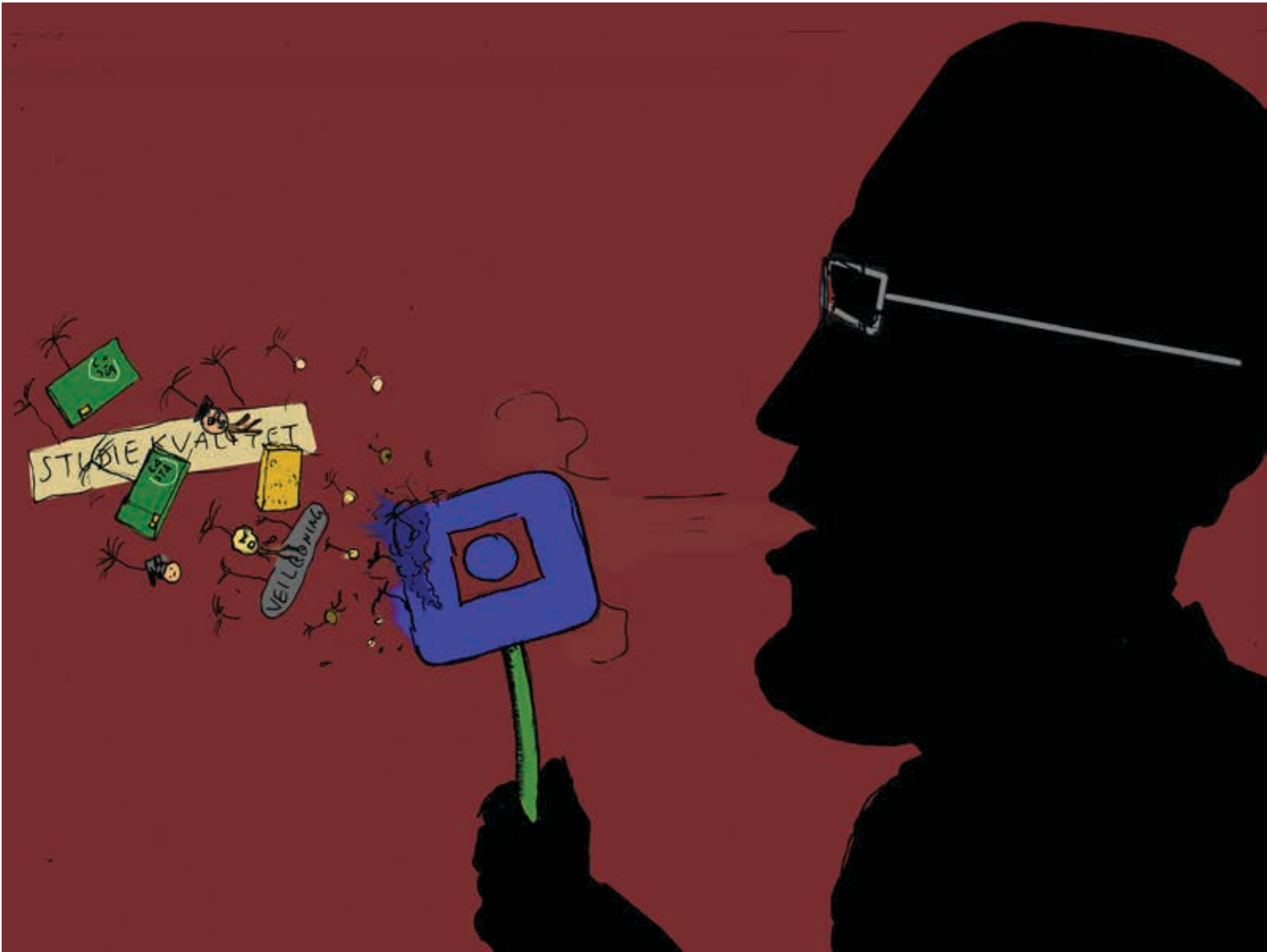

Under Dusken #16, 1970

Under Dusken #8, 1971

TIPS OSS

tips@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Christian Hekaas

Bovim bommer

Ingen tegn til framgang på kvaliteten av undervisning, veiledning, og medvirkning. Det er ikke bevis på at studiekvaliteten prioriteres, slik Bovim påstår.

KOMMENTAR

INGRID SKOGHOLT
Debattredaktør

Dagen etter offentliggjøring av Studiebarometeret la Gunnar Bovim stolt ut en melding på Twitter om at «studenter ved NTNU er mer tilfredse enn landsgjennomsnittet i studiebarometeret. Særlig på relevans, jobbmuligheter og faglige utfordringer». Derifra oppsummerte han at «studiekvalitet har høy prioritet». Han hadde rett, NTNU scoret høyt. Han glemte bare å si at også NTNU scorer lavest på undervisning, veiledning og medvirkning. Der lå NTNU på de samme gjennomsnittsverdiene som ellers i landet. Er dette høy prioritering av studiekvalitet?

For tredje året på rad viser Studiebarometeret at studentene er minst tilfredse med undervisning, vei-

ledning og medvirkning. «Dette er nedslående, men ikke overraskende tall», sa NSO-leder Terese Eia Lerøen i paneldebatten under Nokuts lansering av studiebarometeret 2. februar. «Det sier noe om utdanningsinstitusjonenes manglende evne til å forbedre situasjonen på disse områdene», fortsatte hun.

Jeg spør: Hvis universitetene har et system for å kvalitetssikre utdanningen, hvorfor rapporterer da studentene år etter år om liten mulighet for medvirkning og gjennomslag? Kan Bovim snakke om prioritert studiekvalitet uten at undervisningen og veiledningen har blitt bedre?

NTNUs kvalitetssikringssystem inkluderer studentene. Ordningen med referansegrupper i hvert emne er ment å gi studentene mulighet for medvirkning på eget studieprogram. «Referansestudentene» evaluerer emnet sammen med faglærere og leverer en kvalitetsrapport.

Kvalitetsrapportene vurderer emnene etter faglig innhold, undervisning og læringsform, studentenes egeninnsats og praktiske forhold. Hva de ikke sier noe om er hvordan evalueringen plukkes opp og videreføres. Når studentene stadig rangerer undervisning og veiledning som det de er minst tilfredse med er det en indikator på at tilbakemeldingen ikke fanges opp av universitetene.

Det nytter ikke å systematisere studenters medvirkning på studieprogrammet hvis studentenes stemme ikke har gjennomslagskraft. Det nytter heller ikke å snakke om prioritert studiekvalitet uten å prioritere studentenes stemme i kvalitetssikring av studiene. «Rektorene må hjem og gjøre jobben sin» var beskjeden fra Therese Eia Lerøen. Det gjelder også NTNU-rektor.

Positive players

Rapperne Oral Bee og Mr. Pimp-Lotion har opplevd mye hat gjennom karrieren, men motivasjonen og musikken ga de seg aldri med.

Tekst: Stine Kronlund Foto: foto.samfundet.no

Klokka har passert 21:00. På backstage-området sitter to karer og forbereder seg til å opptre for et utsolgt lokale på Studentersamfundet. Oral Bee og Mr. Pimp-Lotion var for noen år tilbake hatet av den norske musikkbransjen, men det har de endelig klart å børste av seg. Nå selges konsertene stort sett ut, og de regjerer blant annet på P3 og Øyafestivalen. Importbrusen står oppstilt i kjøleskapet og cava-en er overført til Lotions Spenol-flaske. De svarer på spørsmål om musikk, livsfilosofi og brus før det braker løs på Klubben.

Holder det ekte

– Man kan jo si at vi er to legendariske «players» som har holdt på åreis i motgang, og som endelig får uttelling, sier Oral Bee.

De forteller hvordan tidene har forandret seg, og hvordan det til slutt har blitt åpent for humor og spilerom i det norske hip-hop-miljøet. Da det før skulle være seriøst og ekte ble ikke den karakterdrevne og humorbaserte vestkyst-rappen tatt godt imot av musikk-Norge.

– Man kan si det er flere ting som har forandret seg. Etter at jeg ga ut selvbiografien min, var det mange som leste den og hadde misforstått helt. Heldigvis fikk jeg forklart meg. Det hjelper også at man ikke blir motarbeida. Platekompaniet gjemte bort plata, så folk måtte gå i kassa for å spørre om den. Det hjelper at folk ikke driver med aktiv boikotting lenger, sier Oral Bee.

Dere har vel kanskje tonet ned tekstene litt også?

Begge nøler.

– Bortsett fra det vi gjorde på gutterommet da vi var 13, er det egentlig ikke så stor forskjell. Det er i bunn og grunn samme greia vi driver med, bare at vi gradvis har blitt flinkere og eldre. Det er nok samfunnet rundt som har forandret seg mest, sier Lotion.

Fra ingen til alle

Oral Bee og Pimp Lotion opptrer på forskjellige steder og i forskjellige sammenhenger, alt fra Øyafestivalen til private sammenkomster, som en barneburs-

VISSTE DU AT...

- Oral Bee var den første norske rapperen som gjorde seg fortjent til amerikansk gullplate?

- Han har også skrevet teksten til Lano-reklamesangen «Vask De Henda»?

- Sammen med Big Ice startet de produksjons-teamet «Da Playboy Foundation», der de har produsert musikk på over 50 amerikanske rap-utgivelser?

- Oral Bee hadde et motivasjonsforedrag under UKA-15 for å undervise om Pimpgudens retningslinjer?

dag og et 50-årslag.

– Vi prøver å ekspandere. Vi lager russelåter hvert år. Så fikk vi tilbud om et tiårslag. Da tenkte vi det var en investering, å få dem på kroken når de allerede er ti år. Vi spilte også i et 50-årslag der det var folk helt opp til 80, svarer Oral Bee.

Måtte dere tilpasse dere da?

– Nei, det gjorde vi faktisk ikke! Vi var også på God Morgen Norge i fjor, og da ville vi ta med det mest beinharde vi hadde, bare for at folk skulle sette kaffen i halsen. Det fikk vi ikke lov til av TV2. Men jeg tenker at når man er i bursdagsselskapet til veldig gamle mennesker, kan man bare gå «all the way». Istedentfor å tilpasse seg, så gjør man det bare kompromissløst hardt, svarer Lotion.

Så dere synger til 80 år gamle folk at dere «smatter på deres datter?»

– Ja, svarer de begge i kor

–Vi sang «spiller tennis med din bitch» og pekte på en 70-75 år gammel mann som stod der med wifen sin, sier Oral Bee.

– Det er ofte at vi får øyekontakt med publikum når vi står på scenen i barnebursdagen ...

– Slutt og skryt 'a! Scenen?!, bryter Oral Bee inn med og ler.

– Okei, garasjen da. Uansett, så merka vi at det passa sykt dårlig å peke på kidsa og bruke ord som bitch. Da vi kom til linjer som var litt på kanten, ble det en slags duell på hvem som skulle ta den. Det endte opp med å bli helt stille noen steder, sier Lotion.

– Ja, blant annet «så får jeg faen meg en svak ereksjon» eller «knepp opp den blusen, trekk ned den trusen» ble liksom feil å si til tiåringer. Så vi endte opp med å ikke si noe. I den grad kan vi si at vi tilpasser oss litt, legger Oral Bee til.

Ingenting er gratis

Kan man leve et «hustlerliv» med studielån? Her forklarer de at «hustling» handler om å stå på, noe man fint kan gjøre uten penger. Du får ingenting gratis. Du kan ikke sitte hjemme på hybelen og forvente å få slengt ting i fanget. Du må være en «go-getter» og gjøre som Åge sa best: «Levva livet».

– Vi er noen ganske positive players med et positivt blikk på livet. Vi har jo holdt på med den shitten her siden det bare var vi som likte det, så det er viktig å kutte vekk de mest negative tankene, sier Oral Bee.

Begge hevder at de er selvprogrammerte ja-mennesker, og at det er bra for business. De har blant annet gjort reklamekampanjer, som ikke nødvendigvis blir godt mottatt i hiphop-miljøet.

– Noen mener at det verste man kan gjøre er kommersialisering av greiene. Men hvis man bruker sine evner, gjør sin greie og får betalt for det, så ... «cred is dead». Også var vi jo såpass hata i starten. Når det er skrudd opp til ti på hatinga, så er det fritt fram til å gjøre hva man vil, sier Oral Bee.

– Hva het han derre ... «Yes Man»? Bjørn Johan Muri?, spør Lotion.

– Men han synger jo «I can't be your yes man». Så vi er det motsatte av Muri, svarer Oral Bee. **UD**

Ønsker mer medvirkning

Nylig ble tallene for årets Studiebarometer lagt fram. NTNU gjør det best av de store universitetene, og bedre enn fusjonspartnerne.

Tekst: **Olav Mydland** Foto: **Lasse Georg Tønnessen**

NOKUT

- Nokut har ansvaret for kvalitetssikring av høyere utdanning og fagskoleutdanning.
- Hovedoppgaven er å dokumentere kvaliteten i norsk utdanning og sikre at studenter i Norge får en relevant utdanning med god kvalitet.
- Nokut er nasjonalt kontaktpunkt for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket.

Kilde: Nokut

Tallene fra årets Studiebarometer viser at studentene ved NTNU generelt sett er fornøyd med tingenes tilstand. Undersøkelsen i år er den tredje gjennomført av Nokut, og årets resultat er bedre enn tidligere år. NTNU gjør det også bedre enn UiO, UiB og UiT.

– Studiebarometeret har nettopp kommet, og vi trenger nå tid til å gå gjennom og analysere resultatene. Selv om vi er svært fornøyd med resultatet totalt sett, ser vi at tilfredsheten varierer mellom studieprogrammene. Studiebarometeret er ett av flere mål på kvaliteten i utdanningene våre, men det er klart at lav studenttilfredshet, og særlig dersom den gjentar seg over tid, er en utfordring og et lederansvar å ta tak i, sier rådgiver Kjerstin Tobiassen ved NTNU.

HiST, Ålesund og Gjøvik svakere enn NTNU
Høgskolene som har fusjonert med NTNU gjør det svakere på samtlige faktorer enn universitetet. HiST er den institusjonen som gjør det best, mens Høgsko-

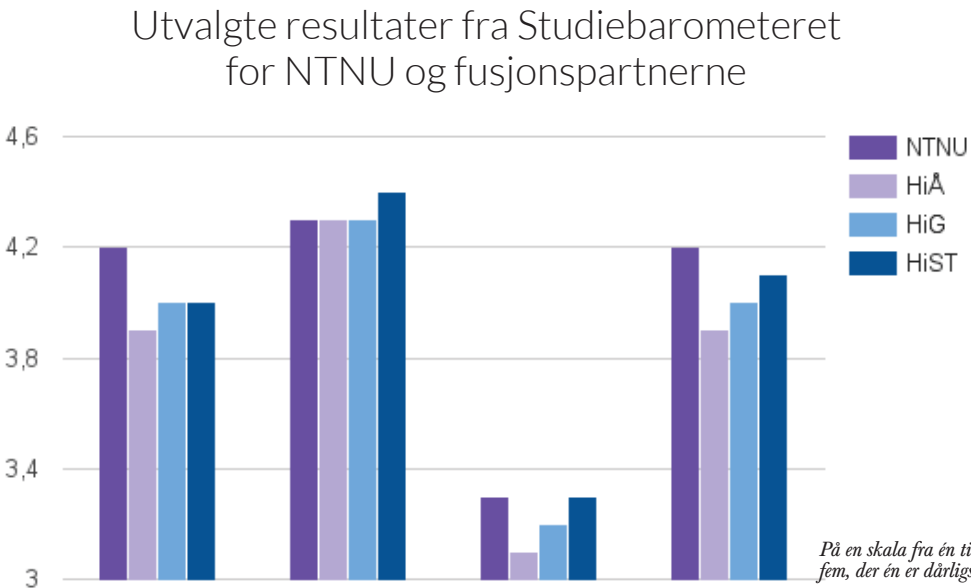
len i Ålesund alt i alt har mindre fornøyde studenter.

– Jeg tror grunnen til at Ålesund ligger under gjennomsnittet er fordi studentene ikke føler de har en stor nok påvirkning og medvirkningskraft i studiehverdagen sin. Da spesielt mot det faglige, undervisningen og veiledningen, forteller parlamentleder Kaja Holmesland ved den tidligere Høgskolen i Ålesund.

Holmesland mener at siden NTNU har bedre resultater vil det hjelpe arbeidet lokalt i Ålesund for å bedre studiehverdagen til studentene. På sikt håper hun at studentene i Ålesund blir mer fornøyde og at dette også gjenspeiles i Studiebarometeret.

– Så langt merker vi ikke de store endringene i fusjonen, men jobben med kvalitetsikring er endret, og det vil gagne oss og de ansatte, sier Holmesland.

Noe er også studentene ved gamle NTNU misfornøyde med. De er minst tilfredse med tilbakemeldinger fra de faglige ansatte ved innlevering av både skriftlig og ikke-skriftlig arbeid. Studentene er heller ikke fornøyde med muligheten for å påvirke innhold

Årets Studiebarometer viser at NTNU-studentene er fornøyde, mens studentene ved de nye fusjonspartnerne er litt mer usikre.

og opplegg i sine studieprogram, eller hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp.

– Dårlig informasjonsflyt

Jørgen Hjermstad er leder for linjeforeningen Maskingeniører i Trondheim ved det tidligere HiST. Studieretningen oppga blandede svar i undersøkelsen. Han mener at misnøyen ved hans studieretning kommer av manglende informasjon og dårlige fasiliteter.

– Vi får lite informasjon av ledelsen, og dette gjør at mange studenter blir veldig demotiverte. Bygget vi er i nå er i beste fall utgått på dato. Det er dårlig luft og små auditorier. I tillegg har vi en byggeplass på baksiden. Det er også veldig varierende undervisning. Alle lærerne kan fagene, men det er formidlingen av faget som skiller de virkelig gode lærerne fra de andre, sier Hjermstad.

Hjermstad forteller også at studiet ikke har levd opp til forventningene for mange studenter, men at det har blitt gjennomført et oppvaske møte etter at resultatet ble kjent: Dette for å kunne bedre studiehverdagen for studentene.

– En skulle tro at man hadde fått litt praksis og arbeid på verksted når man velger å studere konstruksjonsteknikk andre året. Dessverre holder ikke verkstedet vårt mål i det hele tatt, og mange blir skuffet over hvor teoretisk rettet studiet faktisk er, sier Hjermstad.

Dårlige medvirkningsmuligheter

Studentene som går Ingeniørfag, logistikk ved det gamle HiST er blant de som har oppgitt at de er misfornøyde med medvirkningsmulighetene og undervisningen. Leder for Logistikkstudentene Kristina Stenbro forteller at de er generelt fornøyde med studiet, men føler at de blir nedprioritert.

– Jeg tror egentlig de dårlige resultatene på Studiebarometeret skyldes at det er litt lite engasjement fra ledelsen rundt studiet vårt. Vi er et lite studie, og da føler vi kanskje at vi blir litt bortglemt, sier Stenbro.

Stenbro forteller at det virker som om logistikkstudentene får litt mindre midler enn andre studieretninger. Dette er også en av hovedgrunnene til at studentene er misfornøyde.

– Det er synd, fordi lærerne er veldig flinke. Vi håper at det blir bedre nå etter fusjonen med NTNU, men det gjenstår å se, sier Stenbro. **UD**

STUDIEBAROMETERET

• Studiebarometeret er en undersøkelse som gjennomføres av Nokut, og som spør studentene hva de mener om kvaliteten på studiet sitt.

• Studiebarometeret ble gjennomført for første gang i 2013 og har etablert seg som studentenes årlige dom over studie kvaliteten.

• Studiebarometeret sendes ut på e-post og SMS til mer enn 60 000 2.- og 5. års studenter fordelt på 1790 studieprogrammer ved 59 universiteter og høyskoler.

• Svarprosenten fra årets undersøkelse er på 47 prosent, som er markant høyere enn de tidligere årene.

Kilde: Studiebarometeret.no

Under Dusken på papir

Før jul var det stor mediedekning rundt hva som skjer med Studentmediene i Trondheim AS, og da spesielt Under Dusken. Fall i annonseinntekter og usikkerhet rundt aksjonæravtalen førte til spekulasjoner om at Under Dusken skulle opphøre på papir. En ny aksjonæravtale er ikke på plass, men en midlertidig avtale sikrer produksjon som vanlig. Våre eiere, Studentersamfundet og Sit, har gitt seg selv en frist på å finne en løsning i løpet av første kvartal 2016. Det er enighet om at Under Dusken skal fortsette i det formatet vi har i dag.

Ledelsen

Slutt for Itslearning

NTNU har bestemt seg for å gå bort fra Itslearning og Fronter som e-læringsystem fra høsten 2017. Etter en vurdering av blant annet åpenhet, fleksibilitet og brukervennlighet har en styringsgruppe ved NTNU besluttet å gå over til det amerikanske e-læringsystemet Blackboard.

– Valget er godt. Dette legger til rette for at vi nå kan benytte andre undervisningsformer enn tradisjonelle forelesninger, sier student Stein Olav Romslo som har vært med i evalueringsgruppa.

Proessen rundt evalueringen av e-læringsystem ved NTNU har vært preget av konflikt. I 2013 saksøkte Itslearning NTNU for ulovlig diskriminering i anbudsprosessen, og man måtte starte prosessen på nytt.

Prorektor Berit Kjeldstad ved NTNU forteller til Innsida at Blackboard er framtidens plattform.

– Dette blir lokomotivet i digitaliseringen av læringsaktivitetene våre, sier Kjeldstad, som også understreker at den nye plattformen vil møte NTNUs framtidige behov.

Moholtkjellerne stengt på ubestemt tid

Forrige helg rykket brannvesenet ut til Moholt studentby etter meldinger om røykutvikling. Boligdirektør Lisbeth Aspås i Sit Bolig bekrefter at det har vært røykutvikling i en av kjellerne forårsaket av uforvarlig bruk.

I forrige uke ble det klart at forsamlingslokalene i Moholtkjellerne blir stengt på ubestemt tid, etter at en rapport fra Rambøll i etterkant av røykutviklingen viste at det fantes store avvik i brannsikkerheten i flere av kjellerlokalene. Når kjellerne kan åpne igjen er usikkert.

– Vi må gjøre en konkret vurdering av hver enkelt kjeller, da de ikke er utformet likt, sier Aspås.

De aller fleste kjellerne krever imidlertid en ny dør.

– Brannrådgiver sier for eksempel at det vil være krav om to dører ut i de aller fleste kjellerne. Det er to kjellere hvor det kanskje kan gå uten dør, litt avhengig av hvor store vinduene er, men det krever sannsynligvis søknadspålagt tiltak uansett. Det kan også være andre ting som må utbedres, sier hun.

SPENNENDE UKE: Psykologisk institutts framtid er enda usikker en uke før ny fakultetsstruktur vedtas. Instituttleder Magne Flaten får sannsynligvis ikke viljen sin om å gå til pedagogikken.

Nye fakulteter på nye NTNU

Rektor ønsker en bred struktur, og ser ut til å få viljen sin. Samtidig raser debatten rundt institut-
tene på SVT-fakultetet. Vedtaket skal tas 15. februar.

Tekst: Halvor Haugan og Kristian Aaser Foto: Magne Haneberg og Hans Fredrik Sunde.

Det store spørsmålet har vært om NTNU skal gå for en smal eller en bred fakultetsstruktur. En smal struktur har foreslått å samle universitetet rundt fire eller fem store fakultet, mens en bred struktur har gått for sju eller åtte mindre.

Forrige uke ble det klart at rektor foreslår å gå for en variant av bred struktur. I tillegg anbefalte det overveldende flertallet av høringsuttalelser det samme tidligere i januar. Forslaget til vedtak rektor har sendt til styret ligner svært på forslaget til fakultetsstruktur som har blitt kalt modell M2a. Dette vil si at NTNU sannsynligvis får åtte fakulteter.

SVT-fakultetet i oppløsning

En bred struktur betyr i praksis at det ikke blir enorme forandringer fra dagens fakultetsstruktur. Likevel vil det kunne få store konsekvenser for enkelte av

fakultetene på det gamle NTNU. Særlig har diskusjonen gått rundt Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT), der man er svært usikker på hvor dagens tilhørende institutter ender opp.

En av de hete potetene har vært tilhørigheten til Psykologisk institutt, som har vært ønsket inn i et helsefaglig fakultet av blant andre St. Olavs, Det medisinske fakultet og Helse Midt-Norge. Planleggingen i forkant av et nytt økonomifakultet har også blitt kritisert, blant annet for uryddighet i prosessen.

Strid på Psykologisk institutt

Selv om Psykologisk institutt er ønsket av helsevitenskapene, gikk instituttledelsen tidligere i januar inn for å foreslå seg selv plassert i et utdanningsvitenskapelig fakultet sammen med de pedagogiske miljøene på NTNU og lærerutdanningene på gamle HiST.

Instituttleder Magne Flaten ved Psykologisk institutt forklarer at det var en kompromissløsning man kunne enes om på instituttet.

– Det som har vært viktig for oss er at vi beholder behandlingsklinikken våre, et samlet fagmiljø og laboratoriene våre. Status til klinikkene og det at vi kan beholde et samlet fagmiljø har blitt utfordret i en del møter vi har hatt, og vi har hørt en del uttalelser rundt dette som har vært uheldige, sier han.

Før jul sendte studentrådet ved SVT-fakultetet ut en spørreundersøkelse til psykologistudentene om hvilket fakultet de ønsket å høre til. I undersøkelsen kom det fram at 80 prosent ønsket seg til et helsefakultet, mens under to prosent ønsket en tilknytning til utdanningsvitenskapene. 18 prosent at de ville være sammen med samfunnsvitenskapene.

Flaten tror ikke studentene vil merke særlig mye

av fakultetstilhørighet, og understreker at det først og fremst er instituttet som står nærmest studentene. Flaten ser i tillegg undersøkelsen som problematisk, da svært få av studentene svarte.

– Det var bare 5 prosent som svarte på undersøkelsen, så det er vanskelig å si hvor representativ den er. Instituttstyret kom jo med en enstemmig innstilling om fakultet for utdanningsvitenskap, og der er studentene med og bestemmer. Jeg opplever at vi har hatt god studentmedvirkning i saken, sier Flaten.

Spøker for utdanningsvitenskap

Det har vært en viss skepsis til å gå inn på et helsefakultet på grunn av den usikre statusen til blant annet behandlingsklinikken som brukes i utdanningen av psykologene. Flaten forklarer at det er derfor man har valgt å gå inn for å bli lagt sammen med pedagogmiljøene.

Tidligere denne uken ble det derimot klart at rektor Gunnar Bovim er mest interessert i en løsning der psykologene havner i et større fakultet sammen med samfunns- og utdanningsvitenskapene og sosialfag.

– I forslaget som nå har kommet fram fra rektors side så ser det dessverre ikke ut som om varianten med psykologi på et utdanningsvitenskapelig fakultet er en realitet lenger, og vi er tilbake til utgangspunktet. Det var enighet på instituttet om dette kompromisset, da vi har både miljøer som handler om helse, og miljøer som er relaterte til læring og utdanning, biologi og

nevrovitenskap, og også samfunnsvitenskap. Det er stor skuffelse på instituttet nå for at det alternativet ikke er foreslått, sier Flaten.

Tjener på helsetilknytning

Dekan Bjørn Gustafsson ved Det medisinske fakultet ønsker å gå inn i et fakultet sammen med psykologene. Han ser mange fordeler for psykologistudentene med denne ordningen.

– Hele medisinsektoren er i dag i stor grad tverrfaglig, og det blir viktigere og viktigere at vi ikke ser kroppen og hodet adskilt. For psykologistudentene gir det en bedre forståelse for jobben de skal gjøre hvis de møter andre helsestuderenter tidlig i utdanningen. Her kan vi gjøre veldig mye bedre, sier Gustafsson.

Gustafsson frykter heller ikke for Psykologisk institutts behandlingsklinikker om de skulle bli del av et større helsefakultet.

– Vi må uansett få til et godt samarbeid uavhengig av hva den endelige faglige organiseringen blir. Klinikken har, som jeg har forstått det, stor undervisningsverdi, og da tror jeg egentlig ikke fakultetsstruktur skal ha noen betydning for hvordan de skal organiseres, sier han.

Uryddig prosess rundt økonomifakultet

I tillegg til striden ved Psykologisk institutt har spørsmålet rundt tilknytningen mellom økonomimiljøene og samfunnsvitenskapen vært betent på SVT-fakultetet.

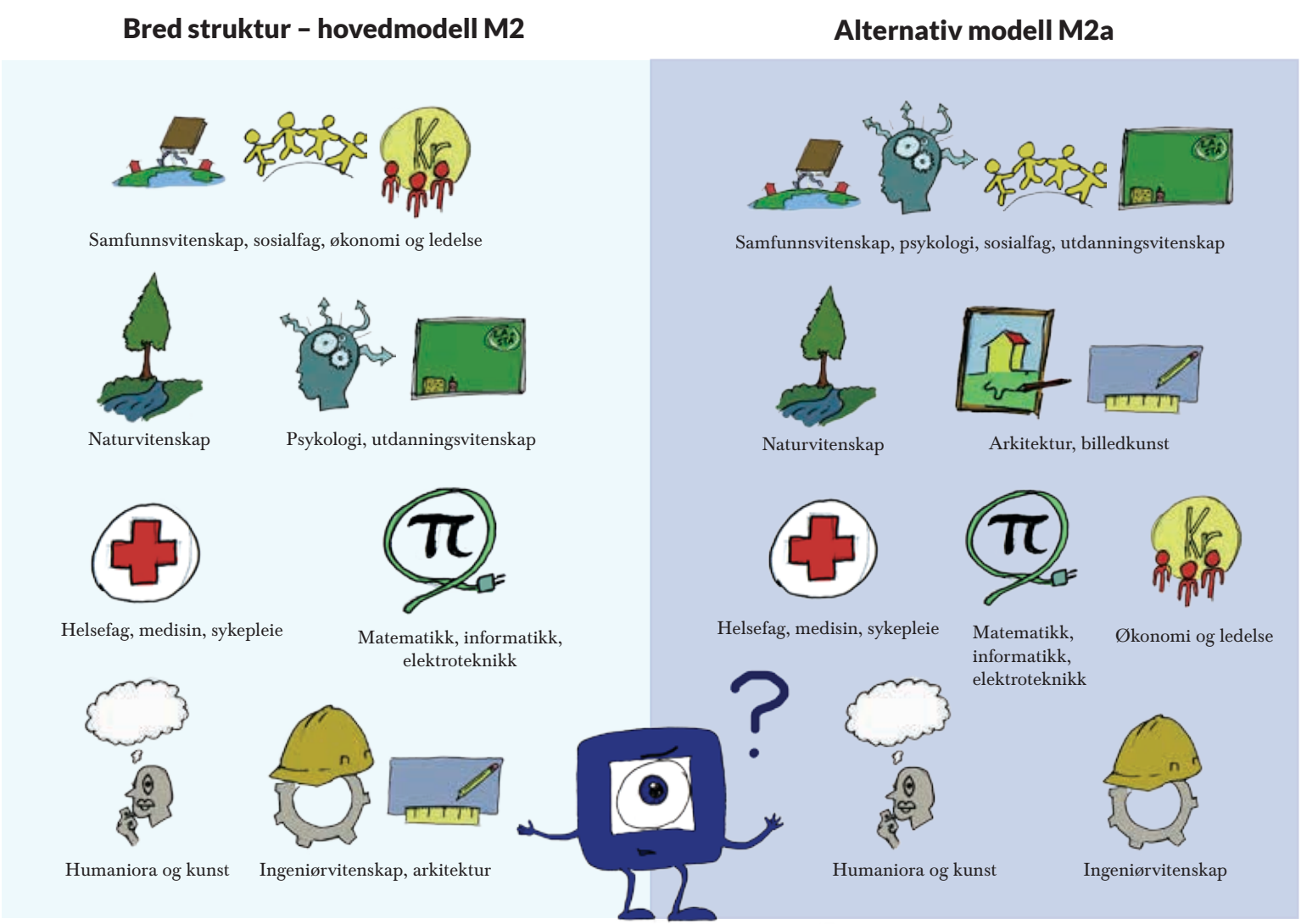
Forrige uke meldte Universitetsavisa at kilder innad på fakultetet antyder at ledelsen har bestemt seg for å opprette et eget, spisset fakultet for økonomi og ledelse. Dette er kjærkomment nytt for tillitsvalgt Malin Albrecht Ellingsen ved Institutt for samfunnsøkonomi (ISØ).

– Vi har ønsket oss et eget fakultet for økonomi og ledelse. I en uformell undersøkelse vi sendte ut til samfunnsøkonomistudentene før jul viste det seg at 80 av 83 svarende ønsket at vi skulle gå til et økonomi- og ledelsesfakultet heller enn til ett samfunnsvitenskapelig, sier Ellingsen.

Uryddig prosess

Da ledelsen ved SVT-fakultetet tidligere i januar fore slo å opprette et økonomifakultet som også inneholdt samfunnsvitenskapene statsvitenskap, sosiologi, sosialantropologi og samfunnsgeografi ble det bråk. Forslaget gikk mot ønsket til SVTs egne fagmiljøer i økonomi, og flere andre. Fakultetstillitsvalgt Synne Mari Pedersen ved Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse (IØT) sier hun har opplevd vedtaksprosessen som uryddig.

– De inntrykkene vi fikk i tidligere diskusjoner var at det har vært stor oppslutning rundt modell M2a for fakultetsstruktur, men at man likevel vedtar å gå for en annen modell, noe som mange er imot. Det endelige forslaget til vedtak kom i siste liten, sier Pedersen. ►

– Nye NTNU sitter på en enorm kompetanse nå som vi kan samle alle miljøene i ett fakultet

SYNNE MARI PEDERSEN

Fakultetstillitsvalgt ved Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse (IØT)

DET BESTE ALTERNATIVET: Fakultetstillitsvalgt for indøktstudentene Synne Mari Pedersen ser svært positivt på at det ser ut til å gå mot et spisset fakultet for økonomi.

Hun mener at de økonomiske fagmiljøene har vært tydelige gjennom hele prosessen på at de ønsker seg et eget fakultet.

– For oss er det ikke gitt at det er under SVT vi må ligge. Vi har like stor tilknytning til de tekniske miljøene i motsetning til de andre fagene på SVT. For oss er det beste alternativet nå å gå til et spisset økonomi- og ledelsesfakultet, sier Pedersen.

Ellingsen ved ISØ framhever også at samfunnsøkonomene ikke nødvendigvis hører mest hjemme blant samfunnsviterne, men ligger nærmere økonomien.

– Det er fortsatt samfunnsøkonomi som er vårt fag, og jeg tror vi har mye samfunnsvitenskapelig bakgrunn i faget vårt som det er. Jeg tror det er riktig å samle økonomistudentene ett sted, og det gjør studentene også, sier Ellingsen.

Dårlig samarbeid på SVT

Hun anser mulighetene for å ta fag på tvers av instituttene til å bli større, og at undervisningstilbudet vil bli bedre enn det er i dag i et spisset økonomifakultet.

– Studentene vil tjene på å få bredere valgmuligheter til å ta fag. Under dagens ordning har det vært vanskelig for oss å ta fag på tvers av fakultetene, selv om mange har ønsket det, sier Ellingsen.

Samarbeidet mellom IØT, ISØ og de andre fagmiljøene på SVT har heller ikke alltid gått på skinner skal man tro de tillitsvalgte.

– IØT har en sterk økonomi, og jeg vet at noen synes at for mye av våre midler har blitt kanalisert inn til fakultetet. Noe av grunnen til at vi ønsker å gå ut av SVT er for å fullt utnytte vår egen økonomiske situasjon, og få økt strategisk handlingsrom, sier Pedersen.

Hun er ikke redd for at de risikerer kun å bli en juniorpartner på et nytt økonomi- og ledelsesfakultet.

– Mitt inntrykk er at alle fagmiljøene er så samlet i det vi ønsker å få til. Det at vi som institutt kanskje har bakpå har ikke engang vært et tema, sier Pedersen.

Flere muligheter og sterkere merkevare

Pedersen ser også en økt verdi for merkevaren til NTNU ved å samle økonomene, og forteller at særlig IØT har mye å bidra med i et slikt fakultet.

– IØT driver jo Entreprenørskolen, som NTNU satser sterkt på. På et fakultet for økonomi og ledelse kan vi tilby hele produksjonslinjen fra idé til videreutvikling og produksjon. Her får vi også inn fagmiljøer fra Ålesund og Gjøvik som kan hjelpe til, sier hun.

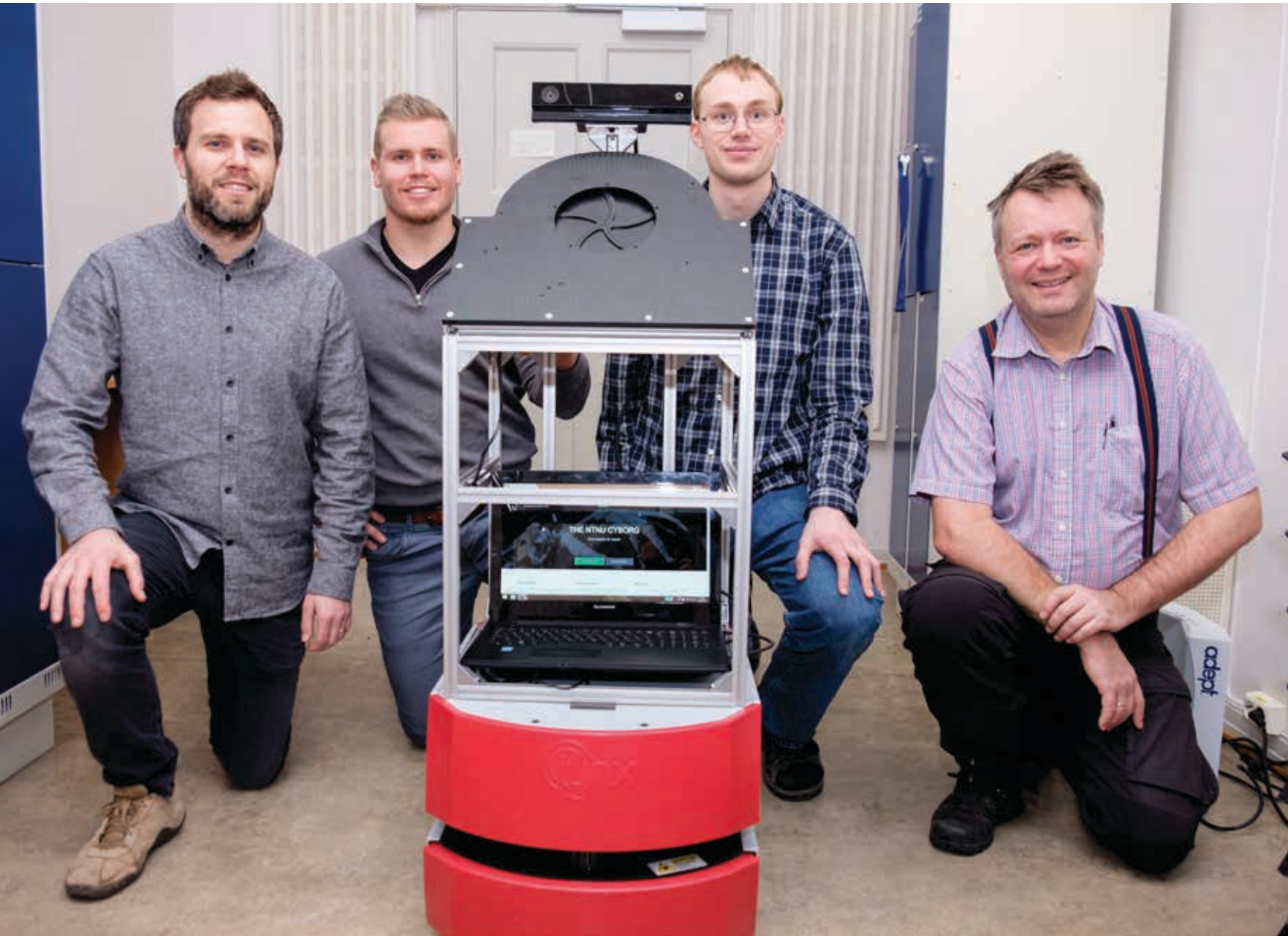
Ellingsen forteller at det tidligere har vært vanskelig å velge fag på tvers av økonomimiljøene på ulike fakulteter og utdanningsinstitusjoner. Nå ser hun en stor verdi i at det blir lettere for økonomene å spise kunnskapen sin.

– Nye NTNU sitter på en enorm kompetanse nå som vi kan samle alle miljøene i ett fakultet. Vi tror at NTNU kan konkurrere med blant andre NHH merkevaremessig etter hvert. Det å ha studert økonomi og ledelse ved NTNU kan bli et kvalitetsstempel på enhver CV om vi samler fagmiljøene, sier Ellingsen. **UD**

D Vil du lære mer om fusjonen? Se video på dusken.no sin facebookside

10/2: UKESJEFVALG
17/2: VALG AV SAMFUNDETLEDER

**VI FØLGER LEDERVALGENE,
FØLGER DU OSS?**
HOLD DEG OPPDATERT PÅ DUSKEN.NO

KYBORG: En kybernetisk organisme består av både en robot og levende nervevev.

Dette kyborgtrollet vil være vennen din

Flere institutt ved NTNU samarbeider nå om å utvikle en interaktiv kyborg med levende nerveceller.

Tekst: **Danielle Aker-Bjørke** Foto: **Magne Haneberg**

For litt over halvannet år siden startet et tverrfaglig prosjekt som skulle vise seg å skape stor interesse. I tråd med universitetets satsing på langsiktig, grunnleggende forskning, startet et prosjekt i samarbeid mellom NTNU Bioteknologi, IKT og Nano@NTNU. Målet var å skape en interaktiv og kommunikativ kyborg (kybernetisk organisme) som skal vandre rundt på campus.

Ikke en hvilken som helst robot

– Det som gjør denne kyborgen spesiell, er at den i tillegg til å være en maskin med levende nervevev, vil oppsøke menneskelig kontakt. Vi skal gjøre alt vi kan for at dette blir en skapning som studentene ønsker å omgås, sier studentassistent, og medlem av prosjektets hovedteam, August Martinius Knudsen.

Prosjektet har flere fagdisipliner og institutter in-

volvert i utviklingen av kyborgen. Blant annet teknisk kybernetikk, nevromedisin, bioteknologi og datateknikk og informasjonsvitenskap. Flere mastergrads-studenter, Ekspert i team-grupper, PhD-stipendiat-ter og forskere bidrar med utviklingen.

– Per dags dato har vi en rekke fordypningsprosjekter som studentene jobber med. Det jobbes med utvikling av kunstige muskler, en «follower»-funksjon

DETTE ER PROSJEKTET

• Utvikling av en kyborg (kybernetisk organisme) som skal være en blanding av robot og levende biologisk materiale.

• Ved bruk av stamceller fra rotteembryoer er målet å dyrke nerveceller som koples sammen med en robot.

• Kyborgen skal være interaktiv og kommunisere med studenter på campus.

• Prosjektet er et samarbeid mellom ni ulike institutter på NTNU: bioteknologi, kreftforskning og molekylærmedisin, datateknikk og informasjonsvitenskap, teknisk kybernetikk, tverrfaglige kulturstudier, nevromedisin, filosofi og religionsvitenskap, produktutvikling og materialer, og elektronikk og telekommunikasjon.

• Driftes av NTNU Bioteknologi, NTNU IKT og Nano@NTNU.

INTERAKTIV: Kyborgens ansiktsanimasjon er inspirert av et typisk norsk troll. Den er laget av Mark Sagar, som også har animert Avatar, Spiderman 2 og King Kong. Skjermdump: NTNU Cyborg.

– Det som gjør dette prosjektet ekstra spennende, er at studenter kan være med på prosjektet og lage moduler som vil settes på kyborgen som går rundt på campus.

AUGUST MARTINIUS KNUDSEN
studentassistent og medlem av prosjektets hovedteam

som vil gjøre at kyborgen kan kjenne igjen og følge etter kjente fjes, og en sosial plattform på internett, fortsetter Knudsen.

Ikke bare skal kyborgen kunne kjenne deg igjen når dere passerer hverandre i gangene, den vil også kunne sende deg venneforespørsel på Facebook og følge deg på Twitter.

Et vandrende prosjekt

Det er usikkert når kyborgen og prosjektet vil være ferdig. Ifølge prosjektkoordinator Stefano Nichele er prosjektet under kontinuerlig utvikling, samtidig som at de har delmål de forsøker å nå hele veien. Et slikt eksempel er kyborgens hode.

– Dette semesteret har vi masteroppgaver som går ut på å integrere ansiktet med resten av kyborgen, samt studie av koplingen mellom robotplattformen og biologiske nerveceller, sier Knudsen.

Ansiktsanimasjonen er laget av Mark Sagar fra University of Auckland, som blant annet har utviklet animasjoner til filmene *Avatar*, *Spiderman 2* og *King Kong*. I første omgang vil hodet bestå av en skjerm som er koplet til resten av kroppen. Nervecellene derimot, krever en konstant temperatur på 37 grader, og skal derfor oppbevares separat i et kammer. Ved bruk av trådløst internett vil nervecellene interagere med resten av kyborgen.

– Det som gjør dette prosjektet ekstra spennende, er at studenter kan være med på prosjektet og lage moduler som vil settes på kyborgen som går rundt på campus. Dermed blir det ikke bare et prosjekt som plasseres på hylla, sier Knudsen.

Flere etiske utfordringer

Som en del av det tverrfagelige aspektet ved samarbeidet, er etiker Knut Jørgen Vie ved NTNU blitt kontaktet. Han har blant annet forelest i Bedrifters samfunnsansvar ved NTNU, og jobber med å bevisstgjøre forskningsteamet om de etiske problemstillingene de kan komme til å stå overfor. Vie er i utgangspunktet positiv til prosjektet, men mener at det er viktig å være bevisst hvilke samfunnstrender som kan oppstå i framtiden. Slik etikeren ser det, er det flere utfordringer det bør tas stilling til.

– Det mest ekstreme scenarioet er det vi kjenner til fra *The Terminator*, der kyborgen prøver å utrydde menneskeheten. Et sentralt spørsmål her blir da hvem som sitter med ansvaret for de ulike handlingene kyborgen kan begå, sier Vie.

Han poengterer samtidig at dette er et ekstremtilfelle som lite trolig vil skje i nær framtid.

– Et annet viktig punkt er et potensielt klaskeskil- le. Det kan tenkes at det i takt med en stadig økende teknologisk utvikling, kan stilles krav til teknologi

som tar over og forbereder en rekke biologiske funksjoner, sier Vie.

Også her legger Vie til at han tviler på at dette vil skje, men at det er en viktig diskusjon. Et press på å ha ulike teknologiske fremmedlegemer i kroppen kan skape et sosialt skille mellom de som har muligheten til å få dette implantert, og de som ikke har det.

– Videre kan dette føre til en reduksjon av frihet og eierskap over egen kropp, fortsetter Vie.

Kan føre til viktige gjennombrudd
Prosjektkoordinator Nichele mener det er viktig å ta stilling til nettopp slike etiske problemstillinger. Han synes også det er viktig å få fram at det sosiale aspektet ved kyborgen heller ikke er den eneste hensikten bak prosjektet.

– Det finnes allerede flere kyborger, men det som er spesielt med vår er sammenkoplingen mellom maskin og levende nervevev. Dette har potensial til å gi flere viktige gjennombrudd – ikke bare innen medisin, men en rekke ulike fagfelt, sier Nichele.

Også Vie ser et stort potensial i dette prosjektet. – Kostnaden ved å la være å forske på dette er stor. Dette vil bidra til en viktig medisinsk utvikling og en potensiell menneskelig framgang. Så lenge det etiske perspektivet blir ivarettatt, er jeg absolutt positiv til dette, sier Vie. **UD**

Mer enn mosjonister

NTNUI Langrenn legger vekt på det sosiale framfor satsing, men kaprer fortsatt pallplasseringer foran mer ressurssterke konkurrenter.

Tekst: **Ivan Olav Vulchanov** Foto: **Lasse Georg Tønnessen**

PALLVINNER: Kristin Antonsen kunne skilte med en sterk andreplass i langløpet i Østerrike.

Så langt denne sesongen kan NTNUIs langrennslag skryte av flere gode individ- og lagresultat i nasjonale og internasjonale renn. Selv om dette skyldes disiplinert trening og gode ferdigheter, har laget klart å vedlikeholde fokuset på samhold og sosialt engasjement.

Samhold i løypa

Lørdag 23. januar deltok NTNUI Langrenn i Dolomittenlauf i Østerrike. Skiløperne utmerket seg, da spesielt Kristin Antonsen og Britt Ingunn Moian Nydal som sikret andre- og tredjeplassen i kvinnes klassisk 42 kilometer langløp. Dagen etter kapret Nydal førsteplassen, og Antonsen andreplassen i det kortere fristiløpet på 25 kilometer.

– Det var lette smøreforhold, og ikke like stresset stemning som på løp i Norge, sier Kristin Antonsen, løper i NTNUI Langrenn

Hun nevner likevel at det også var andre forhold som gjorde turen spesiell.

– Hele turen var kjempefin. Vi er en veldig sammensveiset gjeng som reiste mye rundt. Vi var også innom Anterselva for å se på skiskyting, forteller Antonsen.

Leder Vilde Naja Moi i NTNUI Langrenn ser også hvor viktig det sosiale er for løperne.

– Vi har ikke så stort fokus på å bli best, men det er en bonus om vi blir det. Det er morsomt å vise at man kan gå fort på ski uten å ha det som hovedfokus, sier hun.

Blodharde intervalltreninger

Moi mener kombinasjonen mellom sosialt samvær og hard trening er fullt mulig.

– Mange kommer på trening for å møte resten av laget, og det er lett å glemme at man gjennomgår blodharde intervalltreninger. Det er fullt mulig å trene så mye som trengs for å bli god selv om man har det gøy, forteller hun.

Moi ser på denne siden av laget som en viktig ressurs. Dette har de nytt godt av, både i og utenfor løypa.

– Flere av de bedre lagene har noe å lære der, poengterer hun.

Smører skiene på stuegulvet

Færre sponsorer og mindre ressurser er en annen faktor som skiller NTNUI Langrenn fra andre lag. Søndag 31. januar kom tre av klubbens løpere på 21. plass i kvinnes stafett i Norgesmesterskapet i Tromsø. Mange av lagene de konkurrerte mot har betydelig bedre råd.

– Vi har ikke en lønnet trener eller et smøreteam, sier Moi.

Antonsen forteller at løperne står for mange av forberedelsene selv.

– Som regel smører vi skiene på stuegulvet kvelden før et renn. Når vi gjør det bra viser vi hvor mye mer løperen som står på skiene har å si, sier hun.

Likevel har langrennslaget de midlene som trengs

GENERASJONSSKIFTE: Flere nye medlemmer har sluttet seg til NTNUI Langrenn. Foto: Gudmund T. Høglund.

for å opprettholde dagens tilbud.

– Vi har en hovedsponsor i Sweco, og vi bruker midlene til å stille med et lavterskeltilbud. Vi prøver også å få samlinger og reiser så billige som mulig for medlemmene våre, sier Moi.

Ikke bare hobbymosjonister

En annen utfordring Moi forteller om er NTNUI Langrenns omdømme.

– Vi vil få med flere i klubben og på trening. Det er mange gode løpere i Trondheim som kanskje også studerer, men de går for sine gamle klubber på hjemstedet eller for andre lag i Trondheim, forteller hun.

Moi tror dette kan ha noe med lagets fokus å gjøre.

– Her går vi mest langløp, men de fleste som satser innenfor langrenn spesialiserer seg i de kortere distansene. Noen tror vel det bare er mosjonister på NTNUI, sier hun.

Antonsen har merket de samme tendensene, men er optimistisk.

– Jeg tror langrenn kommer til å bli mer preget av langløp både i Norge og internasjonalt. Dette er positivt for oss, ettersom det er der vi satser og presterer i NTNUI. Trenden kan bidra til å forbedre ryktet vårt og fjerne stempelet som hobbymosjonister. Det er jo langløp som er langrenn, sier hun.

Generasjonsskifte

I tillegg til endring av lagets omdømme opplever NTNUI Langrenn en utskifting av medlemmer.

– Det er tendenser til et generasjonsskifte, da veteranene begynner å trekke hjemover. Mange nye og unge medlemmer har kommet inn. Dette har ført til at andre syn har kommet fram, og vi har vært i stand til å gjennomføre endringer, sier Moi.

Hun mener også at laget har klart å kompensere godt for de som har sluttet.

– De siste årene har det vært stigende rekruttering, men i år har det vært spesielt bra. Mange nye og ivrige folk har blitt med, sier Moi.

Jenterekuttering

Det er også mye som tyder på at rekrutteringen blant jenter har vært vellykket i år.

– Langrenn blir mer og mer populært blant jenter, og i år har vi fått med mange av dem. Det kan komme av at flere kvinnelige studenter kommer til Trondheim, og vi har blitt flinkere til å vise at vi tilbyr et lavterskeltilbud. Vi har stor bredde i stallet, så de fleste vil finne noen som matcher deres ferdighetsnivå, sier Antonsen.

Både Moi og Antonsen håper utviklingen i NTNUI Langrenn vedvarer i framtiden.

– Jeg håper de gode resultatene fortsetter å komme inn, ettersom jentene er i god form og guttene skal gå i Vasaloppet i slutten av februar, sier Moi

Hun håper også arbeidet med det sosiale fortsetter. – For at vi skal kunne rekruttere må ikke folk være redde for å komme på trening. Derfor håper jeg vi fortsetter å sette fokus på det å ha det gøy. **UD**

FORNØYD LEDER: Langrennsleder Vilde Moi er fornøyd med årets rekruttering.

NTNUI-søstre til Student-VM

VM i skiorientering skjer snart i byen Tula i Russland. Tvillingsøstrene Anna og Marta Ulvensøen er klare for å gå for NTNUI.

TEKST: Tone Høiland Ween FOTO: Hans Fredrik Sunde

SØSKENAMBISJONER: Målet for søstrene er å stå sammen på pallen i Student-VM.

Både Anna og Marta Ulvensøen studerer på NTNU Gløshaugen, og driver aktivt med både orientering og langrenn. Sammen med Jørgen Madslie skal de gå for NTNUI i Student-VM i skiorientering. De utgjør tre av fire som skal representere Norge.

— Vi gleder oss veldig, sier de.

Må være taktisk

I skiorientering blir det kjørt opp skiløyper, men utøverne må selv finne ut hvor det er taktisk larest å gå for å komme seg raskest mulig innom alle postene før målstreken. Løypene er som regel ulike, og det kommer stadig nye løyper på kryss, så det er lurt å planlegge.

— Det er gøy med både langrenn og orientering, men skiorientering er mer taktikk. Man må være konsentrert hele tiden, forteller Anna.

— Vi har både fellesstart og individuell start. På internasjonalt nivå er det stilarten skøyting som blir brukt, mens blant mosjonister varierer det mer mellom skøyting og klassisk, legger Marta til.

Mer populært i utlandet

Skiorientering har kun blitt vist på tv i Norge noen få ganger.

— Det er begrenset med ressurser i skiorientering, og det er ikke alle som har hørt om det. Det sendes mer på tv i Finland, Russland og Sverige, forteller Marta.

De forteller at idretten har langt færre følgere enn vanlig langrenn og orientering.

— Våre største fans er nok familie og kjærester, sier Anna, som bor i kollektiv med flere som driver med orientering.

— Kollektivet, som vi kaller Ullers-O, er nok blant

de som følger ivrigst med på oss, forteller hun.

Skippertaksstudenter

Tvillingsøstrene bruker mye tid på trening, og trener både med NTNUI langrenn og NTNUI orientering.

— Vi er mange på treningene, det varierer mellom 15-80 personer, forteller Marta.

Kombinasjonen mellom trening og studier er i perioder utfordrende. Jentene er ofte på treningsamlinger, og har flere ganger vært i utlandet for å konkurrere.

— På høsten er vi på treningssamling en gang i måneden, og det er ofte i utlandet konkurransene foregår. Det er heldigvis roligere i eksamensperioden, sier Anna.

— Vi er nok litt skippertaksstudenter, det er ikke alltid like lett å kombinere treningssamlinger og konkurranser med studier, men det er absolutt verdt det, forteller Marta.

Håper på pallplass

Søstrene har holdt på med skiorientering siden de var 14 år, og sier det er en ekstra motivasjon å konkurrere mot hverandre som søsken.

— Det er jo en ekstra bonus om jeg klarer å slå henne, sier Marta.

Begge søstrene har gått flere konkurranser tidligere, blant annet verdenscuprenn, EM og VM, og kan vise til solide resultater. Anna kan vise til 4. plass og 5. plass i Verdenscupen, og Marta har en 12. plass fra både EM og VM. De er usikre på nivået til de konkurrerende utøverne de skal møte i Student-VM, men målet er klart:

— Vi håper selvsagt på en pallplass, avslutter de. **UD**

På sporet av skisporet

Er du lei av helgefyll og har runda Netflix? Vet du ikke hva du skal til helgen? Under Dusken guider deg til en avslappende skitur i Trondheimsmarka.

TEKST: Prathesh Thamotharampillai FOTO: Prathesh Thamotharampillai og Kåre Bruvoll Alme

Trondheim byr på mange muligheter for den turlystne skigårer med Bymarka og Strindamarka ikke langt unna sentrum. Det trenger slett ikke å være dyrt, og hvis du har månedskort hos AtB fra før av kan man faktisk slippe unna uten å betale et rødt øre.

Bymarka

I Trondheim er det to mulige områder for å stå på ski, forteller Kjetil Adolfsen som til daglig preparerer løypene i Trondheim på vegne av kommunen. Han har over ti års erfaring, og kjenner løypene like godt som sin egen bukselomme.

— Bymarka har over 30 mil med brøytete løyper og tilbyr opplevelser både for nybegynnere og de mer viderekommne, sier Adolfsen.

Det kan være regn- og slapseføre i sentrum, men med en gang man kommer litt opp i høyden til Bymarka er forholdene helt annerledes. Han anbefaler nybegynnere å ta bussen til Granåsen, derfra er det relativt flatt terreng og man kan få en fin tur til Skistua eller andre deler av marka. Skistua er også et godt utgangspunkt for nybegynnere, men kan være vanskeligere å komme til i ukedagene på grunn av redusert rutetilbud.

— Så lenge man får tatt bussen til Skistua, går det fine løyper som tar deg ned fra marka til Byåsveien der bussene går kontinuerlig, sier han.

Er man litt viderekommen, kan man ta trikken til Lian og begynne turen der. Begynnelsen av løypen er kupert, men etter en stund flater den ut.

Strindamarka

Strindamarka «starter» allerede ved Moholt. I år har det vært nok snø til at de har preparert løype fra Strinda kirke bort til Dragvoll. Fra Dragvoll har man tilgang til resten av marka, og det er mye flat mark som passer for nybegynnere. Hvis man vil ha utfordringer er det kupert terreng lenger inn i marka.

— Uansett hvor du velger å gå i marka, er det skiltet og satt opp kartposter overalt. Man kan få en fin tur selv om man ikke planlegger noe på forhånd, sier Adolfsen.

Hvordan komme seg dit?

Det er flere måter å komme seg ut til marka på. Strindamarka er den mest bynære av dem. Det enkleste alternativet hvis man reiser kollektivt er å ta en av bussene som går til Moholt eller Dragvoll og derfra følge den oppkjørte løypen opp til marka. Rutetilbudet er solid med daglige avganger fra flere steder i Trondheim. Sjekk ut AtBs reiseplanlegger for tidspunkt.

Bymarka ligger en 17 minutters busstur unna sentrum. AtB kjører linje 10 med to avganger i døgnet på ukedagene, klokken 10.00 og 14.00 fra Kongens gate. Studenthytta ved NTNUI tilbyr også buss hver tirsdag og onsdag. Den har avgang 17.10 fra Steinan, og er innom blant annet Dragvoll, Moholt, og Gløshaugen. Returen fra Studenthytta er klokken 22.00 samme kveld. For NTNUI-medlemmer er bussen gratis og for ikke-medlemmer koster den 40 kr tur/retur.

Det er også mulig å ta trikken fra sentrum til Lian. Derfra har man tilgang til løyper som tar deg til resten av Bymarkas løypenett. Trikken går hvert 15. minutt i ukedagene, og er derfor et godt alternativ til å ta bussen til Skistua.

Lørdag og søndag øker AtB rutetilbudet til Skistua og bussen går hver halvtime store deler av dagen.

Hva med utstyr?

De færreste har med seg utstyr hjemmefra. Det tar stor plass og nedprioriteres av mange, men fortvil ikke — det finnes løsninger.

Bumerang, som er underordnet NTNUI, leier ut skiutstyr gratis til alle studenter som måtte ønske det. Det er ingen krav om at man må være medlem i NTNUI, og de har også utstyr som skøyter, akebrett, snowboard, og telemarksski til gratis utlån. De ligger sentralt til ved idrettsbanen på Gløshaugen, og kontaktinformasjon til Bumerang finner man på Ntnuibumerang.no eller på Facebook-siden deres.

Alternativt tilbyr Trondhjems skiklubb utleie mot betaling. De holder til ved Skistua, som er et naturlig utgangspunkt for en tur i Bymarka. En dags leie koster deg 120 kr, mens du kan få to dager til 200 kr. Det er også mulig å leie ski for en lengre periode. Mer informasjon om leie finner man på hjemmesiden deres: Skiklubben.no. **UD**

FAKTABOKS

- By- og Strindamarka tilbyr over 30 mil med løyper.
- På Skisporet.no får man opp løypekart, tilstand og smøretips.
- Tips til turruter finner du på hjemmesiden til Den norske turistforening: Ut.no
- Utleie av utstyr: Ntnuibumerang.no og Skiklubben.no

IDYLLISK: Selv om det er slaps og plussgrader i byen, er det godt med snø og skiløyper i Bymarka.

D Vil du se mer?
Se video på dusken.no

Til minne om Sverre Sløgedal

Takk for at du aldri sluttet å utfordre vår tenkning. En engasjert, nysgjerrig og begeistret filosof har gått bort.

Alle er triste og ikke noen er ikke triste. Sverre døde den 24. januar i år, 86 år gammel. Hans vitenskapelige arbeid og bragder skal andre ta for seg. Jeg ønsker å skrive om veilederen, læreren og mennesket Sløgedal, slik vi ble kjent med ham som filosofi-studenter på slutten av 90-tallet.

Som nyfikne filosofispirer møtte vi Sverre i det beryktete seminaret «Moderne filosofi og analytisk filosofi». Alle satt lamslått og lyttet til hans utgreiinger om både paradigmeskiftet, rettferdighet, «the nature of belief», klasser og typer, predikato-gikkens under og språkspill. Sakte, men sikkert, reiv han bort uvitenhetens slør og åpnet en verden uten grenser for oss; utvidet horisonten slik at den aldri ble den samme igjen.

Ikke bare var han dyktig til å undervise, formidle og forklare, men med hans lune, tørre humør skapte han en dypere glede og et dypere engasjement i oss. Kollokvier ble dannet og studiegrupper ble til. Vi løste logikkoppgaver i kaffeslabberas, diskuterte sannhetsteorier over et glass vin på Ni muser, og et-ter hvert hadde vi fast bord på ærverdige Café Er-ichsen, hvor filosofi møtte poesi, møtte kunst, møtte matematikk. Intet var umulig.

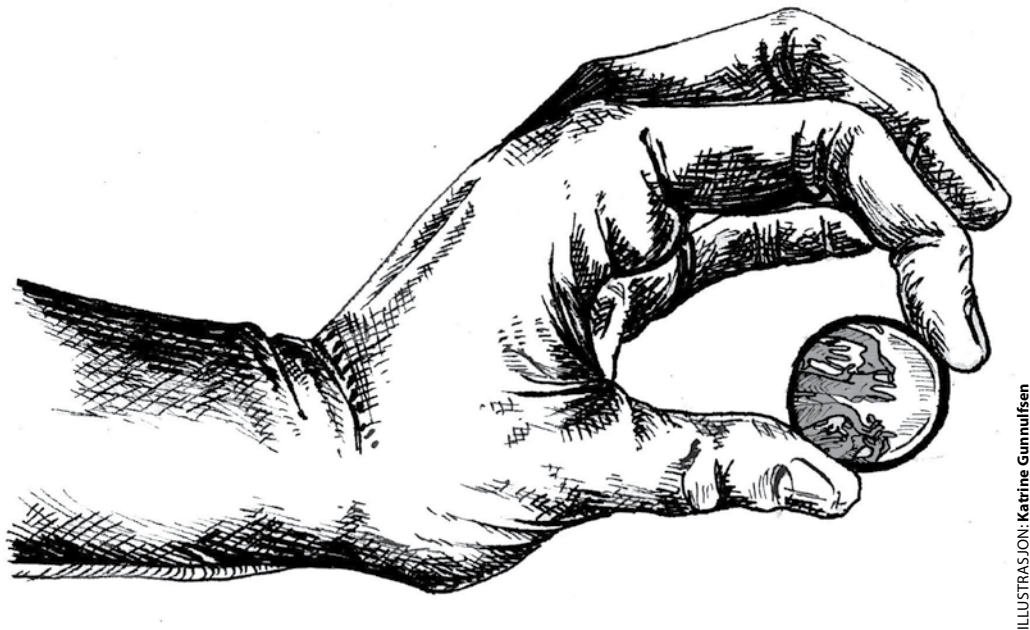
Aller best husker jeg studiegruppen med lesning av Nietzsches Zarathustra. En buddhist, en prest, Sløgedal, og en håndfull filosofistudenter jobbet seg trespråklig gjennom dette mysteriet av en bok.

Han maktet å tenne en nysgjerrighet og begeis-ting som førte til at Wittgensteins Tractatus alltid var i baggen, og jeg kan fremdeles finne på å gå løs på en predikatlogikk-oppgave av pur glede — selvfølgelig på sørlandsdialekt. Alt vi kan om analytisk filosofi og logikk er på sørlandsdialekt. For alltid.

Vi beholdt kontakten også etter studiet. For meg personlig ble Sverre en slags bestefar for min sønn. Da han var på skate-tur til Trondheim tok du imot ham og tok godt vare på ham. Jeg er takknemlig for alle samtalerne og diskusjonene vi hadde — du sluttet aldri å utfordre min tenkning. Vi sitter igjen med den trøstende Schopenhauer.

Sokrates sier i talen «Håpet for døden» at døden enten er en drømmeløs søvn, eller en vandring fra denne verden til en annen verden, hvor alle døde er. Et større gode enn det finnes ikke. Vi ønsker deg en vandring til denne verden, mange gode samtaler med Schopenhauer, Nietzsche, og hvem det måtte være. God vandring!

Jutta Tørkel og resten av filosofistudentene 1996 - 1998

ILLUSTRASJON: Katrine Gunnulfsen

Kjære student, takk for at du gir!

Hvert semester velger 200.000 studenter i Norge å gi mellom 20 og 40 kroner til SAIH når de betaler semesteravgift. Dette er hva pengene går til.

DEBATT

Elisabeth Bergskaug
Frivillig ved SAIH Bislet

Kjære student: Takk for tierne! Ditt bidrag har vært med på å forandre mange liv.

Ved å gi penger til Studentenes og Akademiker-nes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH) har du hjulpet til med å utdanne 776 lærere i Nicaragua. Dette har ført til at antall ufaglærte lærere i den østlige delen av landet har blitt redusert fra 80 til 22 prosent på femten år.

Du har bidratt til å gi juridisk hjelp til 233 politisk arresterte og utviste studenter i Zimbabwe de siste elleve årene.

Du har gitt ledertrening til titusenvis av unge ur-folk i Bolivia og Nicaragua, og hjulpet voldsutsatte kvinner og ungdom i Sør-Afrika å få ferdigheter til å skaffe seg arbeid.

Hjelper forfulgte akademikere og studen-ter.På hjemmebane har pengene dine gått til å etablere Scholars at Risk Norge, som gir forfulgte forskere et midlertidig fristed ved en verts-institusjon utenfor hjemlandet. 20 norske institusjo-ner er nå medlem av Scholars at Risk, og fire forfulgte akademikere fikk arbeid og midlertidig opphold i 2013.

I 2015 ble også prøveprosjektet Students at Risk etablert, hvor et titalls studenter som har blitt

utvist fra sine universiteter i hjemlandet på grunn av politisk aktivisme, seksuell legning eller lignende, får fullføre utdanningen sin i Norge.

Til sammen gir studenter i Norge mer enn ti mil-lioner kroner til SAIH hvert år. Vi håper at din støtte i 2016 blant annet kan bidra til å gjøre Students at Risk til en permanent ordning i Norge og innenfor EU.

Takk for at du gjør en forskjell.

Takket være dine pengebidrag har SAIH vært med på å starte viktige initiativ som Støttekomiteen for Vest-Sahara, landet som er Afrikas siste koloni, og Slug, som jobber for å få slettet urettferdig gjeld for land med svak økonomi og lav utvikling.

Dine tiere har også vært med på å etablere Stu-dentenes Fredspris, som deles ut annethvert år til en student eller studentorganisasjon som har bidratt særlig til fred, demokrati og menneskerettigheter, og Verdensmagasinet X, et redaksjonelt uavhengig magasin som gir deg nye perspektiver på det globale sør.

Når du betaler semesteravgift bestemmer du selv om du vil inkludere et lite pengebidrag til SAIH eller ikke. Vi håper du vil fortsette å dele av det du har for å gjøre utdannings-, arbeids- og leveforhold bedre for mennesker i andre deler av verden.

Kjære student: Takk for tierne! Ditt bidrag har vært med på å forandre mange liv. Det kan være med på å forandre mange flere.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Arend Hallvig Bentås for Studentersamfundet i Trondheim

ILLUSTRASJON: Inger Sidsønia Krørd

Samskipnadens plikt å redde kjellerne

Dersom «Nordens beste studieby» skal bli mer enn tomme ord må Sit ta ansvar for Moholtkjellerne. De er et sosialt lavterseltilbud vi ikke har råd til å miste.

Overraskelsen var stor, men det måtte nesten bare komme. Tross sin sterke posisjon i student-miljøet ble kjellerne på Moholt nylig stengt. Iføl-ge en teknisk rapport fra Rambøll er sikkerheten såpass dårlig at kjellerne må forbli stengt inntil utbedringer blir gjort. Som eier er det nå Student-samskipnadens hovedansvar å sikre at dette viktige tilbudet for studenter og studentfrivilligheten på linjeforeningsnivå kommer raskt på føttene igjen.

For nye studenter uten et solid nettverk i Trond-heim er kjellerne ett av de viktigste tilbudene for å sikre at man ikke blir sittende alene i helgene. Terskelen for å gå ut på byen i Trondheim kan være høy for dem som ikke har noen å gå med. Skal jeg være ærlig, må jeg innrømme at terskelen kan være høy for å komme alene på Samfundet også. Noen studenter synes det er litt vanskelig å finne sin plass. Å slippe å planlegge, eller føle seg uvel-kommen fordi man ikke har fått invitasjon, gjør det lettere å komme seg ut.

Kjellerne er det sosiale limet for mange linje-foreninger. Spørsmålet blir derfor ikke om Sit skal sponse festlokaler, men hvorvidt de er villige til å

ta ansvar for studentkulturen i Trondheim. Det er vel og bra med enkeltsummer fra Kulturstyret og kursing hos Sit råd, men det vil likevel ikke kunne løfte studentlivet og -kulturen på samme måte som linjeforeningene klarer på egenhånd. Villigheten til å legge tilrette for aktiviteten deres må være der.

Sit må signalisere at de tar ansvar for situa-sjonen fortest mulig. Dersom de ikke gjør det må NTNU komme på banen. Uten linjeforeningene og kjellerne vil en allerede presset fadderperiode lide, og det samme gjelder det generelle studiemiljøet. NTNU får så utrolig mye tilbake for det de investe-rer i studentfrivilligheten at dette bør være en lett vurdering.

NTNU og Sit har sammen med studentfrivil-ligheten ambisjoner om å gjøre Trondheim til «Nordens beste studieby». Skal dette prosjektet bli mer enn bare tomme ord må begge snarest lese over Shot-undersøkelsen* igjen legge pengene på bordet, og sikre at Trondheims beste lavterskel studenttilbud snarest kan åpne dørene igjen.

**Studentenes helse- og trivselsundersøkelse*

STUDIETWEETOMETER

Følg oss på twitter.com/dusken.no

Studenter @NTNU mer tilfreds enn landsgin #studiebarometeret, særlig på relevans, jobbmuligheter, faglige utfordr. Studiekvalitet høy prio.

@GunnarBovim

Mørland sier det er viktig å huske at stud. tilfredshet ikke nødvendigvis betyr god kvalitet. Kunne ikke vært mer enig! #studiebarometeret

@madelems

.@konservativ sier institusjonene ikke må vente til 2017 for å bedre studiekva-liteten. Helt fullstendig enig! #studieba-rometeret #kvalitet

@tineborg

Nå må rektorene hjem og gjøre jobben sin. Klar beskjed fra @ThereseLeroen #studiebarometeret

@Julie_Paus

Studenter bruker stadig mer tid på deltidsjobben.. Steg vekk fra heltids-studenten! #studiebarometeret

@JorgenRAndersen

Noen som er hypp på å lage revolusjon i UH-sektoren sammen med meg?

#studiebarometeret

@KnutNF

Vi vet at studentengasjement er viktig for kvalitet, derfor bekymringsverdig at studentene er minst fornøyd med dette #studiebarometeret

@HelenGHB

Stud. er minst fornøyd med muligheten til å påvirke eget studie. Synd ikke studentene anses som ressurser i fag-miljøene #studiebarometeret

@tineborg

All læring er ikke eksamensrettet. Tysk-student løfter verdien av å lese Kafka på sengen. #studiebarometeret

@PetterAaslestad

Prosjekt heltidsstudenten har dessverre vært et dårlig mottatt tiltak ved @HiB Fremstillingen i dag er et glansbilde.

#studiebarometeret

@Fredrik_Bodtker

STUDENTJODEL

Hei Ashild som ikke ville kysse meg på nøttellersannhet i 6. klasse og nå trenger meg på candycrush. Tror ikke det gitt

124

close

1

30m

Aldri hørt i Trondheim: "Jeg synes veiarbeidet mellom Østre Berg og Berg studentby har gått knirkefritt og ikke minst vært effektivt!"

55

close

1

1h

Ja, jeg har på meg leggings i dag. Nei, jeg bryr meg ikke om at de er "gjennomsiktige" eller "slutty" eller at du "kan se ballene mine"

86

very close

46m

Når du går for klemmen, men hun går for håndtrykket. Jadda, bra start på tinderdaten sin det

63

very close

1

1h

Når man vrir 1 mm på varmetingen i dusjen, og Satan sjøl kommer ut og sleiker deg nedover ryggen.

64

very close

1

1h

Au.

very close

1

1h

Verden hadde vært et bedre sted om oppfinneren av walkie-talkien fikk navngi fler ting.

105

close

3

1h

Gjennom hele oppveksten kan jeg bare huske én situasjon hvor det var en fordel å være ginger

91

close

37m

Jeg fikk alltid være Sam når vi lekte Totally Spice i

close

37m

DAGENS GRUFF-GRAF: PARADOKS SATT I SØYLER

Tidsbruk og eksamensresultater

Fag	Timer arbeid per uke	A eller B på eksamen (prosent)
Språk og pedagogikk	~25	~48
Politi	~42	~32
Medisin	~42	~25

KILDE: Studiebarometeret

TWITTER

Gunnar Bovim @GunnarBovim · Feb 5
Holdt et innlegg idag, åtte hele min til disp 🤔

Bovim vil ha doktorgrader på alle landets lærerværelser | Khrono
khrono.no/2016/02/bovim-...

NTNU bruker minst mulig penger på PR-byrå, men benytter seg av ansatte i universitetets kommunikasjonsavdeling, meldte Universitetsavisa 29. januar. Det er ikke sikkert det vil fortsette med det.

ETTER OLJA?

«Universitet» er løsninga, mener NTNU-reaktor. Under et toppmøte med Erna Solberg og seks av hennes statsråder forrige uke hadde Gunnar Bovim ett budskap: universitetet må se til å fusjonere med alt i samfunnet.

— Framtida er tverrfaglig. På lik linje med at vi har universitetssykehus bør vi også ha universitetsskoler, sa han til Khrono.

Veien mot ny faktultetstruktur har gjort

fusjons-mesternes mester Gunnar Bovim best til å tenke nytt. Norge skal både eksportere og importere universiteter i framtida.

— Men hvorfor stoppe ved sykehus og skoler? Vi kan jo for eksempel også tenke oss universitetskommuner, universitetssykehjem, og så videre, sa han.

Entreprenørskolen kan melde om at de allerede har mottatt Bovims motivasjonsbrev sammen med søknad merket «Gründerrektor - Universitetsherredømme».

Ingrid Skogholt

Den triste ironien når smertestillende mot mensensmerter koster 69 kr..

34

very close

57m

Vennlig påminnelse om at jenter ikke puster og ånder for bekrefetelse fra gutter. Begynner å bli lei av antagelsen om at vi ikke kan være genuint interessert i noe for en annen grunn enn oppmerksomhet.

48

close

1h

Nei, Byggsikring, jeg hadde ikke mistet NTNU-kortet mitt i tre år, jeg visste bare ikke at det måtte reaktiveres noen gang. Ja, Byggsikring, jeg skal bli flinkere til å være på skolen nå

24

close

3

1h

"Hvor tok du medisinstudiet?"

90

very close

26m

Etter mye research og nøye omtanke har jeg kommet fram til at voksenalivet ikke er noe for meg. Takk for muligheten.

65

close

3

1h

Om ikke gutter vil ha meg var det iallefall en hund som var veldig interessert i å hilse. Det er da noe.

20

close

4

30m

Under Dusken 21

KVISS #6

KVISSMASTERE: Eirik Vågeskar og Thorben Dahl
Spørsmål og kommentarer sendes til eirik.vageskar@studentmediene.no

SPØRSMÅL:

1. Det nærmer seg påske. I hvilken måned kommer første påskedag i år?
2. Ny samfundetleder og UKEsjef velges. Hvem var den første lederen av Samfundet?
3. Hvor lå Studentersamfundet i Trondhjems første lokaler?
4. ... og hva het den første UKerevyen?
5. Hvilken Erlend Loe-roman spilles for tiden som teaterstykke på Trøndelag teater?
6. Loe har også skrevet manuskriptet til filmen *Tordenskiold og Kold*, som går på kino om dagen. Hvilken norsk skuespiller spiller Tordenskiold?

7. Hvem er kaptein på det norske herrelandslaget i håndball?
8. Sylvi Listhaug har fått mye oppmerksomhet i det siste. Nå får hun mer: Hva slags minister var hun før hun ble statsråd for innvandring og integrering?
9. Hva heter området i Finnmark der mange asylsøkere passerer over grensen fra Russland?
10. Hvilken internasjonalt ettersøkt mann har sittet i asyl i Ecuadors ambassade i Storbritannia i tre år?
11. Donald Trump kom på andreplass i republikanernes primærvalg i Iowa. Hvem kom på førsteplass?

12. Hvilket selskap gikk nylig forbi Apple som verdens mest verdifulle aksjeselskap?
13. Hva heter det mye omtalte viruset som sprer seg fra Brasil og som fører til misdannelser hos barn?
14. Hvor mange fakulteter går rektor inn for at nye NTNU skal ha?
15. Hva heter systemet som skal erstatte Itslearning på NTNU?
16. Hva heter utestedet i Munkegata med spilltema?

17. Hvilke norske tv-kanaler mistet Canal Digitals kunder nylig tilgang til?
18. Hvordan kompenserer Canal Digital kundenes tap av kanaler?
19. I hvilken film som går på kino om dagen spiller Eddie Redmayne en transperson?
20. Hvor skal Supercupfinalen (vinner av Champions League mot vinner av Europa League) spilles i 2016?

SVAR:

1. Mars (den 26.) 2. Edgar Bonsak Schieldrop. 3. I Cirkus, som lå i Mars (den 26.) 4. Google-systemet. 5. Maxis. 6. Jakob Oliebro. 7. Bjarte Myrhol. 8. Landbruksminister. 9. Storskog. 10. Julian Assange. 11. Ted Cruz. 12. Alphabot, moderselskapet i Google-systemet. 13. Zika. 14. 8, altså med et økonomisk fakultet i tillegg til de foresatte. 15. Blackboard. 16. Work-Work. 17. TV Norge. 18. De spanderer tre gratis filmer (for 8. februar) og en måneds abonnemang på Discoverys strømmetjeneste, Dplay. 19. *Dendanskepiken* (*The Danish Girl*) 20. Lerkendal Stadion, Trondheim.

FEBRUAR ER LATIN FOR «RENSELSESMÅNEDEN». FINN UT HVILKET RENSELSESHJELPEMIDDEL DU ER

0 - 3 poeng: First Price-oppvaskmiddel. Det trengs firedobbel dose av deg for at det skal bli et akseptabelt resultat.

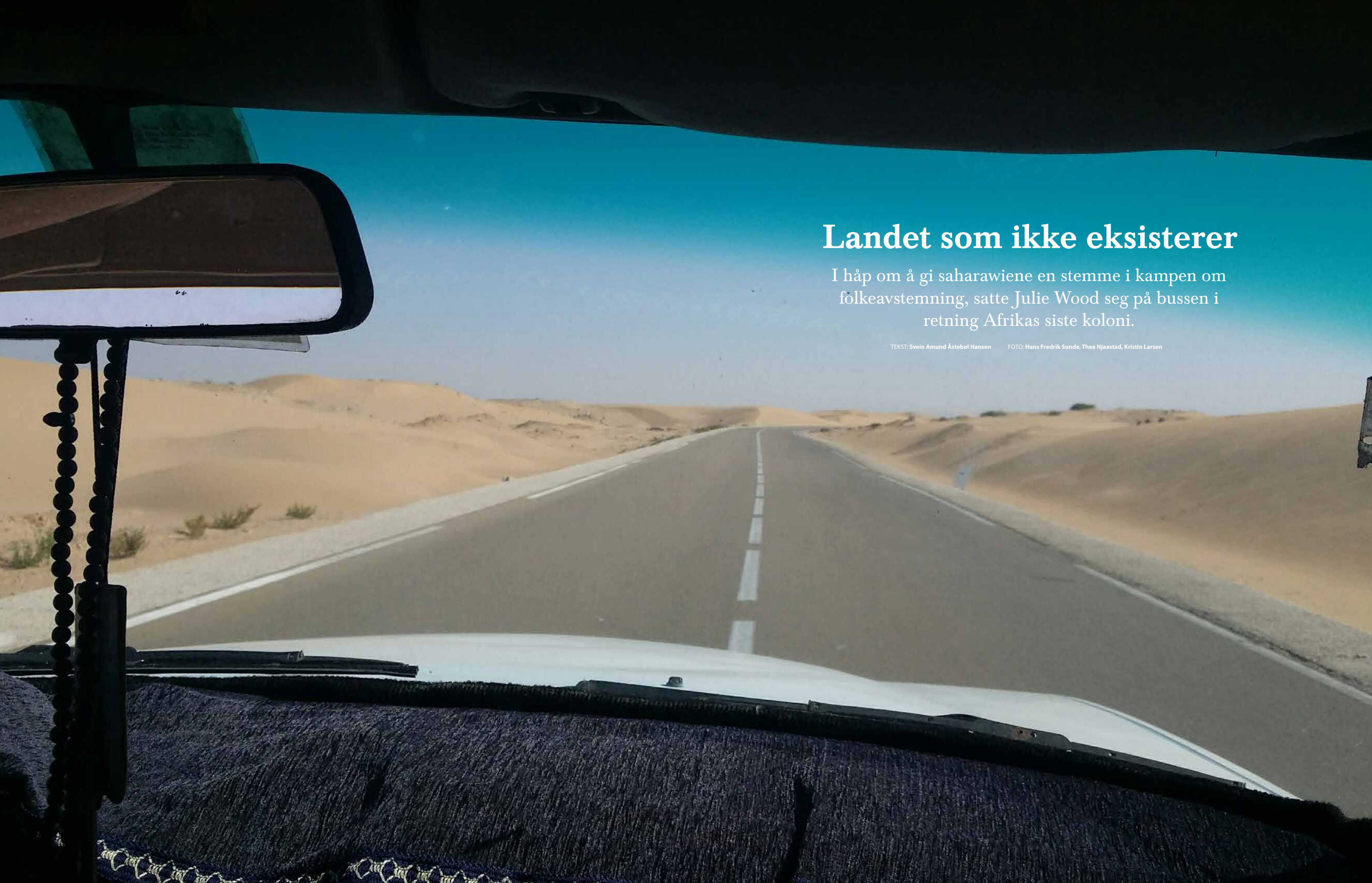
4 - 7 poeng: Piperenser. Diitt praktiske bruksområde er begrenset, men du blir fin pynt.

8 - 11 poeng: Røkelse. Lukter godt, renser sjelen, men holder liksom ikke til en husvask.

12 - 15 poeng: Grønnsåpe. Du gjør en merkbart god jobb (og etterlater deg god lukt).

16 - 19 poeng: Plumbo. Når alt håp er ute, er det du som kommer og rydder opp. Det eneste problemet, for din del, er at ingen vil ha hudkontakt med deg.

20 poeng: Vaskemaskin. Bare en gærning ville vært deg foruten.

Landet som ikke eksisterer

I håp om å gi saharawiene en stemme i kampen om folkeavstemning, satte Julie Wood seg på bussen i retning Afrikas siste koloni.

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen

FOTO: Hans Fredrik Sunde, Thea Njaastad, Kristin Larsen

– Dere er livsfarlige mennesker. Det er det dere er.

Julie Wood fra Trondheim Saih har tilbrakt to timer med marokkansk politi, fem kilometer unna El Aaiún, hovedstaden i det omstridte landområdet Vest-Sahara. Den bekmørke natten har blitt til dag, og det golde landskapet rundt føles uendelig. Nesten 30 timer tidligere hadde hun våknet opp i sengen sin i Trondheim. Spent på hva den neste uken ville bringe dro hun videre til Gardermoen, der de 67 andre representantene fra blant annet AUF og SU befant seg. Alle med et felles mål: å komme seg inn i Vest-Sahara og gi saharawiene i de marrokansk-okkuperte områdene en stemme.

Vel oppe i luften, på vei mot Marokko, forteller Julie at stemningen var avslappet, men spent.

– Vi var jo en gjeng engasjerte studenter, men vi var også bevisste på å ikke snakke høyt om konflikten eller å gi passasjerene inntrykk av at vi kjente hverandre godt.

Hvorfor kunne dere ikke snakke om konflikten?

– Rett og slett fordi vi visste at allerede på flyet kunne det være en viss sjanse for at noen meddelte det videre i Agadir. Det har skjedd før.

STORMAKTENES KALAS. Etter at Otto von Bismarck inviterte til kalas for å fordele Afrika mellom de europeiske stormaktene i 1884 tok Spania kontroll over det vestlige Sahara. Etterkrigstiden ga friske pust til frihetsbevegelsene, og i 1974 ga den spanske regjeringen lovnader om folkeavstemning vedrørende uavhengighet.

Kunne saharawiene, Vest-Saharas befolkning, nå oppleve frihet? Nei, skulle det vise seg. For omtrent

på samme tid hevdet Marokko og Mauritania suverenitet over området, og argumenterte med at Vest-Sahara hadde blitt skåret ut fra deres territorier av europeiske kolonimakter under det nevnte kalaset til Bismarck snaue 100 år tidligere.

I 1975, på signal fra Kong Hassan 2., krysset 350 000 ubevæpnede marokkanere fredfullt grensen under «Den grønne marsjen». Få dager tidligere hadde Spania trukket seg ut av området og marokkanske tropper invadert området fra nord og okkupert Vest-Sahara.

En kjennelse fra den internasjonale domstolen bekreftet at Vest-Sahara hadde historiske forbindelser til både Marokko og Mauritania, men slo samtidig fast man at befolkningen i området hadde rett på selvbestemmelse. En 16 år lang krig fulgte fra 1975 til 1991.

Våpenhvilen som kom i 1991 var etterlenget. Krigen hadde krevd nesten 15 000 menneskeliv, og nå kontrollerte Marokko det meste av Vest-Sahara, mens den saharawiske demokratiske republikkens frigjøringsstyrke, Polisario, kontrollerte vel 20 prosent. En lang minelagt «mur» skiller territoriene, og noen av områdene inkluderer flyktningleirer langs den algeriske grensen, der det fremdeles bor et tusentalls saharawiene.

FNs Sikkerhetsråd etablerte en fredsbevarende styrke, Minurso, som skulle påse at avtalen ble overholdt, samtidig som det skulle gjøres klart for folkeavstemningen.

Den skulle etter planen avholdes i 1992, men konflikten er ikke løst. Dermed har Minurso, som opprinnelig skulle overvåke avstemningen, fått jobben med å påse at våpenhvilen blir overholdt og

drive tillitsskapende arbeid partene imellom.

Både Clinton- og Bush-administrasjonen uttalte at en «genuin autonomitet under marokkansk styre er den eneste virkelige løsningen». Obama har senere gått tilbake på dette, og uttrykt muligheten for uavhengighet. Frankrike er landets ledende handelspartner, og i 2010 la franskmennene ned veto mot at Human Rights Watch skulle få overvåke eventuelle brudd på menneskerettigheter.

Så, 6. november 2015, 40 år etter Den grønne marsjen, uttalte Kong Mohammed at

«Marokko lover demokrati og ønsker å gi innbyggerne i de sørlige provinsene en mulighet til å drive sine egne interesser. Marokko lover også å komme opp med en spesiell utformet utviklingsmodell, og vi har satt igang prosjekter som vil generere rikdom og skape jobber.»

DEN EVIGE BUSSTUREN. Fremme i Agadir bar det rett til busstasjonen. Målet for Julies gruppe var å få kjøpt billetter til tidlig dagen etter. Problemet var bare at alle busser i retning El Aaiún var fulle. For å å unngå å bli den siste gruppen som ankom Vest-Saharas hovedstad bestemte de seg for å hoppe på en buss som gikk om allerede to timer. Dermed gjaldt det å fylle opp sekkene med nødproviant og vann, i tillegg hjemturen kom brått på - slik det var fryktet.

På en gaterestaurant, med den tradisjonelle nordafrikanske berberretten tajine, ladet Julie opp til den lange bussturen. Retten symboliser på mange måter den kulturelle sammensmeltningen som området er kjent for. Tidlige romerske kilder beskriver territoriet som omfatter dagens Vest-Sahara bebodd av

– Vi var jo forberedt på at checkpointene skulle komme, og vi hadde avtalt at bare en skulle snakke. Alle kunne ikke rope «Vi skal se kameler» samtidig.

JULIE WOOD

ÉN AV MANGE: En stemme er bedre enn ingen. Julies gruppe ønsket å gi en stemme til det saharawiske folk, som sakte blir tiet ihjel av Marokkanske myndigheter.

berberstammer. Islams inntreden på 800-tallet skulle vise seg å spille en enorm rolle for utviklingen. Og over de neste århundrene, gjennom en kompleks assimilasjon, formet det seg en unik kultur ulik den som finnes i Marokko og Mauritania.

Det var allerede blitt mørkt da Julie satte seg på bussen i retning El Aaiun.

– Vi var jo forberedt på at checkpointene skulle komme. Og vi hadde avtalt at bare en skulle snakke. Alle kunne ikke rope «Vi skal se kameler» samtidig, sier Julie og ler.

De benyttet også dekknavn.

– Daglig leder i Støttekomiteen for Vest-Sahara, Erik Hagen, ble til Karl I. Hagen og saharawiene ble til svensker, fortsetter Julie.

HVILKEN GRENSE? Første checkpoint kommer etter nesten åtte timer. En vakt kommer, sjekker passene, og vinker bussen videre. Julie og de andre bet seg merke i en marokkaner som ble tydelig opprørt over politimennene.

– Det var som om han sa: Hvorfor sjekker dere pass? Alt dette er jo marokkansk?

Hun blir opprømt når hun snakker om situasjonen.

– Dette er jo et tegn på at det er to land. Han ble opprørt over sitt eget politi som sjekker pass. Hvis det ikke er en okkupasjon, altså to land, så trengs det jo heller ikke passkontroll.

Marokkanske myndigheter bruker termen «de sørlige provinser». Det samme gjør marokkansk tv og versendingene. Som SV-politikeren Jens Kihle skrev i Klassekampen den 30. Januar:

«Eit stykke fra Agadir støyter du på noko rart: Ei grense som ikkje er ei grense. Marokkanarane

insisterer på at okkupert Vest-Sahara er deira lovlege område. Dermed finst det inga grense. Pussig nok dukkar det likevel opp ei bu midt i ørkenen. Der må du vise fram passet ditt og fortelje kva du skal gjere. Sannsynet for at du blir sendt tilbake er ganske stor. Men det er ikkje ei grense, altså.

Ved den neste checkpointen påpeker organisatorisk nestleder i Saih, Martine Jahre, at forrige gang hun var på vei inn i området lot grensevaktene som om de sjekket de andre passasjerene før de henvendte seg til turistene.

Når bussen omsider stoppet, kom politimannen om bord og strenet rett mot gruppen til Julie.

«Passport, please», sier Julie med et smil og imiterer den marokkanske politimannens stemme.

Han får passene. Skriver ned noe. Gir de tilbake og vinker bussen videre.

Et steg nærmere El Aaiún. Et steg nærmere.

Det begynner å lysne, og Julie kan se ørkenlandskapet utbre seg.

UANTE RIKDOMMER. Knappt en dråpe olje utvinnes i Marokko og Vest-Sahara. I motsetning til nabolandet Algerie, som er Afrikas nest største oljeprodusent, kun forbigått av Nigeria. To millioner fat olje produserer Algerie i døgnet, noe som tilsvarer omtrent like mye som Norge. Å utvinne egen olje er derfor høyt prioritert hos de marokkanske oljemyndighetene. Kontoret for hydrokarbon og minevirksomhet (Onhym) bistår aktivt oljeselskaper med å få i gang prospektering og ikke minst utvinning. Disse selskapene fritas også fra skatt og ulike avgifter. Marokko er dermed et av de mest attraktive landene for internasjonale oljeselskaper.

Dette er dermed et interessant bakteppe for, og gir en ekstra dimensjon til, konflikten.

Ifølge journalist og nåværende redaktør Fredrik Laurin i den svenske radiokanalen Radio Ekot er Tarfaya-området det mest interessante. Området strekker seg fra kontinentalsokkelen, kun få mil fra Gran Canaria og rett inn over land, nord for hovedstaden El Aaiún.

I 2011 prøveboret Onhym og det irske selskapet San Leon i området. Konklusjonen var at her finnes det olje. I haugevis, hevdet selskapets geologer.

Hvem er det som leter etter oljen? Som regel er det små, risikovillige selskap som ikke har betenkeligheter med å jobbe i konfliktområder.

De store internasjonale selskapene er enn så lenge fraværende. Unntaket er franske Total.

NEDTUREN. Det ringer i en telefon. Aktivister inne i El Aaiún ønsker å møte Julies gruppe. For få dager siden hadde aktivistene demonstrert i gatene for sivile rettigheter. I en klam og varm buss er kanskje hjelpen på vei.

– Når vi fikk den telefonen begynte vi virkelig å glede oss til å komme inn, forteller Julie.

Fem kilometer fra El Aaiún kommer omsider tredje checkpoint.

Det hadde lysnet helt, og rett framfor bussen lå byen. Den kunne skimtes i det fjerne. Det er nå det gjelder, tenker Julie.

Som ved de to foregående checkpointene kommer politimannen for å hente passene. Han går ut igjen og blir lenge. Veldig lenge. Fire, fem, seks minutter tikker og går før han kommer inn igjen, peker på Jahr og vinker henne med seg ut. ►

Deretter kommer han igjen og ber alle om å gå ut. Bussdøren lukkes bak dem. Bussen drar av sted, og i støvskyen som dannes står gruppen til Julie igjen. Omringet av ørkenlandskapet. Solen har blitt sterkere og snart kan ikke byen skimtes.

— De hadde jo ingen rett til å stoppe oss, forteller Julie.

De blir plassert på et lite rom. Det samme rommet som bildet som sirkulerte rundt i pressen ble tatt i.

— Vi satt der med blandede følelser. Vi var ikke redde. Vi var spente, men mest av alt ganske provoserte. Når politimennene ikke fulgte med filmet vi, tok bilder, og gjorde klart opptaksutstyr som vi kunne få bruk for senere, forteller hun.

Det er som om Julie er til stede i det lille, varme politirommet igjen. Frustrasjonen brer seg over ansiktet hennes, mens støyen fra kaféen stenges ute.

TOTALT TULLBALL. I Marokko og de okkuperte områdene konkurrerer Den saharawiske arabiske republikken (SADR) med nevnte Onhym om å tegne avtaler om prospektering i Vest-Sahara.

Nye «bolker» ble lisensiert og solgt til Total av Onhym. SADR's lisenser har imidlertid en hake ved seg, de gjelder kun etter at Vest-Sahara har fått sin uavhengighet. Avtalene fungerer dermed som et rent lotteri. En slags teoretisk mulighet for få utvinne olje dersom Vest-Sahara blir fritt.

Det at Total, et av verdens største oljeselskaper,

skrev en kontrakt med marokkanske Onhym vakte så stor oppstandelse at FNs sikkerhetsråd bad om en rapport. Dette førte til svenske Hans Corells konklusjon om at utnyttelse av råvarer i et okkupert området står i strid med internasjonal rett.

Triumferende kunne SADR's «utenrikspolitikere» i 2004 fortelle at Total trakk seg tilbake fra sin «ille-gale» kontrakt med marokkanske myndigheter.

Etter kun noen år var derimot Total tilbake. De fikk i land en avtale med det statlige kinesiske oljeselskapet CNPC's hypermoderne seismiske undersøkning fartøy som framkalte tredimensjonale bilder av havbunnen.

Oljefondet var i 2012 med et aksjeinnehav på to prosent en av Totals største eiere. På grunn av at Total atter var til stede blusset de gamle protestene opp og Norges regjering bad Oljefondets etiske råd om å undersøke selskapets anliggender.

I desember 2015 trakk så Total seg ut - igjen.

HELLIG SØNDAG. Tilbake i den lille bua som utgjør stasjonen ønsker gruppen å kontakte den norske ambassaden for å få en skriftlig begrunnelse på hvorfor de er kastet ut - og hvor de er kastet ut fra. Ifølge Julie svarer politimannen smått ironisk og spydig:

— Folk jobber ikke på søndager, jobber folk på søndager i Norge eller?

Turen går tilbake til Agadir. Det er klart. Poli-

tiet har bestilt drosjer og hjemturen blir lang. Nødprovisianten har gått tom, og sulten kommer snikende innpå idet drosjen farer gjennom ørkenlandskapet. Tajine, leirgryteretten Julie har falt for, frister. Måltidet ved busstasjonen føles så lenge siden. Drøye tolv timer senere, med politieskorte og et måltid tajine, er Julie omsider tilbake i Agadir. Det har nå gått nesten 44 timer siden hun forlot snødekte Trondheim.

Nå starter jobben med å møte saharawiske aktivister i den marokkanske kystbyen.

FRIHETSPØTEN OG PROTESTLEIREN.

Et av møtene gjør et særdeles stort inntrykk. Hamza, som Julie beskriver som en Nelson Mandela-figur, mener at både marokkanerne og saharawiene er brikker i denne konflikten.

— Vi er alle ofre, forteller han Julie på en restaurant i Agadir.

Hamza var politisk aktiv på videregående. Rektoren, en tidligere general i den marokkanske sikkertjenesten, sørget for å å nekte ham adgang til høyere utdanning. Først 13 år senere fikk han begynne på universitetet, hvor Hamza nå studerer engelsk litteratur.

Samtidig har han gitt ut en diktsamling som er forbudt i Marokko. Kanskje er Hamza en slags frihetspoet. En som ser nytten av en forsonende tilnærming til konflikten og marokkanere.

STOPP: På en politistasjon fem kilometer fra El Aaiún endte turen for Julie. Uansett fortsetter kampen for å gi saharawiene en stemme.

DETTE ER KONFLIKTEN

• Marokko krever suverenitet over områdene som utgjør Vest-Sahara.

• Dette begrunner de på bakgrunn av sine historiske røtter i området.

• I 1975, på signal fra Kong Hassan 2., krysset 350 000 ubevæpnede marokkanere fredfullt den saharawiske grensen, bedre kjent som «Den grønne marsjen»

• Krigens utfall endte med en våpenhvile i 1991 og marokkanske lovnader om folkeavstemning vedrørende Vest-Saharas uavhengighet. En folkeavstemning har enda ikke blitt gjennomført.

EN ANNEN VERDEN: Studentlivet i Trondheim føltes fjernt, når den altoppslukende tilværelsen i Marokko fanget Julies oppmerksomhet.

– Folk jobber ikke på søndager, jobber folk på søndager i Norge eller?

MAROKKANSK POLITIMANN

Noam Chomsky, ofte kalt faren av moderne lingvistikk, mener at angrepet på protestteltleiren Gdeim Izik kan regnes som den virkelige starten på den arabiske våren. Protesten er ofte kalt den tredje saharawiske intifadaen, med sterke og åpenbare paralleller til palestinerne's sak i Midtøsten. Hamzas gode venninne, Diana, oppholdt seg i leiren i 2010.

I følge Martine Jahre, forteller Diana at stemningen var god selv om det de protesterte mot var alvorlig menneskerettighetsbrudd og diskriminering av sahara-wiere i de okkuperte områdene.

En snau måned senere stormet den marokkanske hæren leiren. FN fordømte angrepet og algeriske myndigheter gikk så langt som å kalle det et folkemord.

— Styrkeforholdet mellom saharawiene og marokkanerne ble svært tydelig under angrepet på Gdeim Izik, mener Jahre.

I Agadir ble Julie vitne til en unik demonstrasjon i forbindelse med en rettsak.

— Det var en rettsak der marokkanere var tiltalt for å demonstrere for saharawienes sak. I følge Mansour, som vi dro med, skrek de at studenter, saharawiene og marrokanere må ha rett til å si sin mening offentlig, forteller hun.

Det gir håp om en forsonende framtid. **UD**

Kilder: «Tyst territorium»: Drømmen om egen olje, Fredrik Laurin. Store norske leksikon, Kong Mohammeds tale 6. november 2015, utdrag fra Jens Kihles innlegg i Klassekampen 30. januar

En manns søppel, en annen manns skatt

I et lite lokale i Svartlamoen lages det gratis mat hver tirsdag. Folkekjøkkenet har oppnådd stor suksess ved å lage retter av grønnsakene butikker vil kaste.

TEKST: Henrik Delsbek FOTO: Linea Bancel

Poser med tomater, løk, og poteter fyller opp nesten alle bordene i lokalene til Svartlamon folkekjøkkenet. Mat som butikkene ikke kan selge, eller ikke trenger, blir her gjort om til retter som besøkende kan spise gratis.

Det er ikke mange innom denne tirsdagen i januar. Varmen blir ikke så godt bevart av murveggene, og varmeovnene er ikke spesielt effektive. Alexander Myhre, en 30-åring som har vært innom der nesten hver tirsdag i et halvt år, tror kulden kan være noe av grunnen.

— På sommeren har det vært så mange som 70 stykker her. Da måtte vi spise ute for at alle skulle få plass, forteller han ivrig.

ET INTERNASJONALT KONSEPT. Alexander er ikke helt sikker på når folkekjøkkenet startet opp, bare at det er rundt seks-sju års siden. Det var da Tobias Brennvik sammen med noen venner startet kjøkkenet, og siden da har det holdt åpent hver tirsdag. Ansvaret for driften ligger ikke på noen spesifikke personer

heller. Et knippe personer har tilgang til et nøkkelskap som brukes til å låse seg inn, men utover det er det få faste regler. Informasjon om folkekjøkkenet sprer seg gjennom folkemunne, og Alexander hørte om det for første gang av en couchsurfer som bodde hjemme hos ham.

— Det er jo et konsept som også finnes i mange andre byer i utlandet. Så jeg dro hit, og trivdes veldig godt.

Selv om veggene bærer slagord som «La dem spise kake» og «Mat ikke makta!» ser ikke Alexander ut som en spesielt alternativ type. På overkroppen bærer han en vinterjakke, og rundt halsen hviler et par store hodetelefoner. Han sier selv at personene som kommer innom er veldig variert.

— Mange som kommer hit er utenlandske, og andre trenger et gratis måltid. Men mesteparten er vel studenter, forteller han.

ANARKI PÅ KJØKKENET. Døren til lokalet åpnes plutselig, og en mann i blå jakke bærer inn en

gedigen pose med frukt. Han har hentet maten i en butikk, og slenger den fort fra seg før han drar ut igjen for å hente mer mat.

Bygningen er ikke spesielt romslig. Rundt fem bord er nå overfylt med frukt og grønt, og med unntak av det bordet hvor matlagingen foregår er det kun et lite kjøkken tilgjengelig. Matlagingen er også heller kaotisk. For øyeblikket er det kun Alexander som hakker opp grønnsaker.

Hvem er det som bestemmer hva som lages?

— Ingen, egentlig. Det er ikke noen som styrer dette opplegget helt formelt.

Hvordan kan dere være sikre på at det blir mat hver gang da?

Myhre ler.

— Det kan vi ikke. Det er litt anarki over hele greia. Men det blir på en eller annen måte mat hver gang uansett.

Hvordan kan dere vite at maten blir god da?

Han peker fort på den store boksen med currypulver som allerede står på kjøkkenbenken.

SVARTLAMOEN

- Tidligere et nedsettende begrep på bydelen øst for Trondheim Sentrum.
- Flere av byggene skulle bli revet på 90-tallet, men gjennom okkupasjon av boligene ble det forhindret.
- Ble gjennom en avtale med kommunen omgjort til Norges første bykologiske forsøksområde i 2001.
- Skal være en alternativ bydel med stort rom for eksperimentering, forsøk, og utprøving.
- Folkekjøkkenet er en del av Svartlamon boligstiftelse, som har det formelle ansvaret for å forvalte og vedlikeholde leilighetene på området.

ALLE TYPER BØKER: I Ivar Matlaus Bokkafé kan man finne alle slags bøker, fra de som handler om politikk til de som fokuserer på sex eller dop.

KUNSTNERISK DEKORASJON: Utsiden av folke-kjøkkenet var tidligere preget av tagging og bleke farger, men ble senere malt over med gatekunst.

— Vi passer jo på at den er godt krydret, sier han med et smil om munnen.

BØKER OG PUNK. Vegg i vegg med folkekjøkkenet ligger Ivar Matlaus Bokkafé. Den ansvarlige for kafeen introduserer seg som Tom Trickster. Til forskjell fra Alexander har han en mye mer punkete stil. Denne stilen går igjen i hele kafeen. Bøker og plakater med slagord om revolusjon og anarki pryder veggene. LP-plater med punk og metal fyller hyllene. I hjørnet står det et par lenestoler og en sofa som besøkende kan sitte i.

— Vi har jo hatt noen som har sovnet her også, sier Tom.

Flere av de besøkende er nemlig fra utlandet. Kanskje trenger de et sted å være en kveld. Kanskje trenger de mat. Kanskje en sofa å sove på. Uansett er det sjeldent kjøkkenet er utelukkende norsk.

— Det er egentlig bare disse timene helt i starten hvor vi ikke snakker engelsk.

Tom er selv veldig aktiv i folkekjøkkenet. Han beskriver kjøkkenet og bokkafeen som søskenbutikker, og han prøver å være der hver tirsdag for at begge butikkene skal være åpne. Men utenom det blir det drevet veldig uformelt. Når Tom skal svare på spørsmål om åpningstider bryter Alexander ut i latter.

— Det er jo når vi føler for det da, svarer Tom.

ET KJØKKENFORALLE. Etter en knapp halvtime setter Tom seg ned for å hjelpe Alexander med oppkuttingen av matvarer. Latteren sitter løst, og de prater sammen som om de skulle vært gamle venner. — Jeg prøver å fortelle Tom at vi er sjelevenner, fleiper Alexander.

Det er også denne inkluderende stemningen som

er grunnen til at maten som lages er utelukkende vegansk.

— Jeg er ikke vegetarianer engang. Vi gjør det jo for at alle som besøker her kan spise maten. En som spiser kjøtt kan jo alltid spise grønnsaker, men en veganer kan ikke spise kjøtt. Også er vi jo tross alt på Svartlamoen, sier Tom.

Blanding av kjøtt og grønnsaker kan også føre til helseisikoe. Hvis kjøtt og grønnsaker har blitt skjært på samme fjøl er muligheten der for at noen går hjem fra kjøkkenet med matforgiftning.

— Sånn som det er nå er det jo ganske sikkert. De som har vært her lengst sier at ingen har blitt syke av maten vi lager, sier Alexander.

Litt senere åpner han en pose med tomater. Han ser fort at de er litt for grønne og litt for hårete. Tomatene går rett i søpla.

— Man må jo være litt forsiktig også. **UD**

Gründeren i Gombolo

Som 19-åring ville hun kjenne på hvordan det egentlig var å være fattig. Nå har Anne Louise Hübert fått kjendisstatus i den kenyanske landsbyen Gombolo.

TEKST: Marie Lytomt Norum FOTO: Hans Fredrik Sunde

Etter videregående var Anne Louise Hübert lei av å høre seg selv og andre bruke store ord om u-hjelp og hvordan man kunne redusere fattigdom. Hun la derfor alene ut på en fem måneder lang backpackerreise for å finne ut hva hun selv kunne bidra med.

Under reisen besøkte hun mange steder i Afrika og Asia, men det var den lille kenyanske landsbyen Gombolo som gjorde størst inntrykk på henne. Nå, syv år senere, har rundt 30 000 personer blitt berørt av prosjektene hun har startet opp.

TØRKE, SULT, OG FATTIGDOM.

Gombolo er en liten landsby sør-øst i Kenya med ca. 3 000 innbyggere. Anne Louise besøkte denne landsbyen på reisen, og valgte å dra tilbake etterpå.

Hva var det som var så spesielt med Gombolo?

– Det var der det tilsynelatende var mest håpløst av alle stedene jeg besøkte, og jeg ville se om jeg kunne gjøre noe der det var verst. Folkene var hardt rammet av tørke, sult, og fattigdom, og de hadde liten framtids-tro. Jeg ble likevel kjent med mennesker som har vist seg å være skikkelig bra folk.

Hun forteller at den stammen hun møtte i Gombolo er kjent i Kenya for å være ærlige mennesker, og at dette har vært en avgjørende faktor for å lykkes med arbeidet.

SKOLELUNSJ TIL 3 000 ELEVER.

Da Anne Louise kom til Gombolo var det tørkeperiode i landet, noe som skapte en stor sultkatastrofe.

Hva var det første du gjorde da du kom til Gombolo?

– Jeg begynte å undervise på en barneskole. Her snakket jeg med rektoren, som fortalte meg at barna ikke fikk mat hjemme, og at skolen ikke lenger hadde mulighet til å gi dem lunsj. Da ringte jeg hjem til mamma, og hun sendte meg penger til å kjøpe inn mat. I første omgang kjøpte jeg inn 450 kg med hvit mais og bønner slik at de 360 elevene på barneskolen i Gombolo fikk mat hver dag.

Anne Louise startet deretter en innsamlingsaksjon, og med pengene fra Norge sørget hun etter hvert for at 3 000 elever i samme område fikk lunsj på skolen

hver dag.

– Det var en kortsiktig løsning, og jeg visste jo at man ikke bare skal gi bort penger. Men når barn holdt på å dø av sult måtte jeg ta tak i dette først.

PAPAYATRE-KONKURRANSE.

Etter dette startet Anne Louise flere bærekraftige prosjekter i Gombolo, som å bore brønner, utvikle infrastrukturen i landsbygden, en skolestipendordning, og dagsentre for barn.

Et av de første prosjektene var en plantekonkurranse. Her delte hun ut papayafrø til deltagerne, og konkurransen gikk ut på å plante flest papayatrær. I premiepotten var det det en okse i førstepremie, en ku i andrepremie, og en høne i tredjepremie. Konkurransen skapte et enormt engasjement blant lokalbefolkningen. Hensikten var å stimulere lokalbefolkningen til å plante trær på egne eiendommer.

– Det tok helt av, og over 100 kvinner meldte seg i første runde. De syntes nok det var gøy med konkurranse, og de lærte hvordan man skal plante papayatrær. Nå er det plantet 40-50 000 papayatrær i området, forteller hun engasjert.

Fordelen med papayatrær er at de overlever i tørkeperioder, i motsetning til maisplanten, som de fleste planter til vanlig. I tillegg inneholder papayaen mer næring.

VESKEDESIGNER.

Anne Louise så at kvinnene i Gombolo var flinke til å flette kurver, men at de ikke hadde noe marked de kunne selge varene til. Derfor startet hun opp bedriften *Morembo*, som i dag har gitt deltidsarbeid og lønn til hundrevis av kvinner i Gombolo. De afrikanke kvinnene produserer vesker og kurver som er designet av Anne Louise. Siden 2009 har flere av produktene blir solgt i store norske mote- og interiørbutikker, og har blant annet blitt plukket ut blant «årets topp ti vesker» i KK.

– Jeg prøver å kombinere det som er moderne her i Norge, med ressursene de har der nede, forteller hun.

Hun forteller at Morembo skal være en bedrift som styres etter etterspørselen i det norske markedet. ►

ANNE LOUISE HÜBERT

Alder: 26 år.

- Studerer medisin på UiO.

- Skrev selvbiografien *Papayaene i Gombolo* (2013).

- Grunnlegger av hjelpeorganisasjonen *Aid in Action*, veskebedriften *Morembo*, og skolen *Edustep* i Kenya.

- Bygget brønner og utviklet vanninfrastruktur i områdene rundt Gombolo.

- Ca. 30 000 mennesker har fått hjelp gjennom prosjekter hun har startet opp.

FAVORITTBRYGG: – Det blir som å velge mellom barna sine, men Glasgow Kiss er nok min favoritt, sier Marius Johnsen

The beer is in the details

Du trenger ikke skjegg eller strikkelue for å brygge øl, bare mye detaljkunnskap.

TEKST: Mathias Kristiansen

FOTO: Lasse Georg Tønnessen

Vi var heldige med mye, bryggingen vår generelt og at Studentersamfundet som utested er så mye brukt. Det hjelper at vi har et ungt klientell som er åpne for å prøve noe nytt, sier bryggsjefen for Daglighallen, Marius Johnsen.

Daglighallen var byggeprosjektet til UKA-13 og mikrobrygging var mildt sagt i vinden. Siden åpningen har Daglighallen virkelig tatt av. Folk står heller i kø for å velte seg i det store utvalget enn å ta seg en billig Dahls, og interessen for håndverk-søl er skyhøy.

– Vi vil kunne tilby god øl til en billig penge. Man skal ikke trenge å ty til nudler for å drikke godt øl, forteller bryggsjefen.

Før oppussingen var Daglighallen en rendyrket sportspub. Nå er fokuset på øla og mindre på ball-sport.

– Daglighallen fra UKA-13 til nå er absolutt mye mer meg, med ølet i fokus. Men vi har lyst til å holde fast på tradisjonene hvor vi viser kamp når det er kamp, forteller Johnsen.

Hvor fotballskjerfene som pryder veggene kommer fra er usikkert, men de har vært med fra starten av. Daglighallen er eldre enn mange førsteårstudenter, og fyller 20 år til neste år.

– I 2017 blir det nok en del jubileumsøl. Vi må få til å lage noe kult, enten noe vi ikke har brygget før, eller så skal vi endre noen av våre gamle kjente, forteller han.

Dahls-nekt

– Vi vil at folk prøver nye ting. Det er menneskelig å prøve, og det er så mye morsomt og godt øl her, mener bryggsjefen.

Folk forviller seg ofte inn på Daglighallen, og i mangfoldsfobiens navn spør de kun om «en øl, takk». Dahls-patrioter møter ofte motgang bak baren. For hvorfor drikke det samme gamle når du har Trondheims største ølutvalg?

– Jeg står gjerne foran og bak baren som en trafik-konstabel og peker vilt på tavla og anbefaler øl. Når du er i Hallen bør du prøve godt øl, sier Johnsen.

Bryggsjefen forteller at jo eldre man blir jo mindre er komfortsonen, og jo sjeldnere prøver man nye ting.

– Derfor har vi pilsneren vår, Bohemen. Pilsner-arten er kanskje den som har blitt mest ødelagt av storindustrien, og med å tilby folk en skikkelig pils håper vi at den fungerer som et «gateway drug». For-håpentligvis så liker folk en ny smak i en vant kate-

gori, og blir hekta, forteller han.

Drømmeprojektet er å få i gang en skikkelig surølsbrygging på huset.

– For å gjennomføre surølsprosjektet trenger vi mer lagringsplass. Det har vi foreløpig fått nei til. Men studenter er helt gjerne etter nye ting, og vi prøver stadig vekk å eksperimentere med nye brygg, forteller Johnsen.

Og for de av dere som har lurt på dette: Grunnen til at Dahls og Hansa smaker umoden banan er fordi gjæringsprosessen foregår på for lav temperatur.

– Det er derfor alle industripilsnere blir veldig krispe og ikke blomstrete. Når det er lav temperatur på gjæringa får man få biprodukter. Høyere temperatur gjør at gjæra jobber raskere, og vi får flere av biproduktene som man vil ha, sier Johnsen.

Brygmesteren, som mange andre som jobber i Daglighallen, studerer bioteknologi på NTNU. De mener det er noe tilfeldig at så mange studenter bioteknologi, men interessen for faget og brygginga har nok en symbiotisk effekt.

For det meste etanol

På bioteknologi kan man gjennomføre et masterprosjekt innen ølbrygging. Professor Per Bruheim

ved Instituttet for bioteknologi på NTNU forteller at fokuset på forskningen under masterprosjektene er i øyeblikket på surøl og en norsk gjærart, som kalles kveik.

– Vi har lyst til å gå kontrollert inn og se på mikrokulturen i surøl. Det blir ikke en tradisjonell belgisk surøl som har en spontan, naturlig gjæringsprosess, men det er veldig spennende å undersøke samspillet mellom gjær og bakteriekulturen i surøl, sier han. Under prosjektene har de sett analytisk på gjærgenomer og hva gjæra produserer mikrobiologisk.

– Det er for det meste etanol, men vi har også muligheten til å vurdere viktige sensoriske kvaliteter ved forskjellige gjærtyper, forteller Bruheim.

Tanken bak prosjektene er at man skal utdanne folk med en faglig kompetanse innenfor ølverdenen. Det er mye man kan lære om gjær og bakteriekulturer.

– I Norge er det rundt 160 mikrobryggerier, men de fleste mangler kompetanse innenfor mikrobiologi. Dette håper vi gjør de som har fullført masterprosjekter attraktive til ansettelse i bransjen, sier Bruheim.

På bioteknologi samarbeider de med ulike bryggerier, og tilbakemeldingene har vært positive.

– De lager veldig godt øl, men det er fint å vite hva som skjer kjemisk under brygginga.

– Trenger ikke skjegg og strikkelue

Knut Albert Solem driver ølbloggen *Knut Albert's beer blog* og ga før jul ut boka *Norsk øl- og bryggeriguide*. Han har vært innom både Daglighallen i sin nåværende form og tidligere.

– Det er flott med en rendyrket ølpub. Det er bare øl på menyen, ikke engang peanøtter, noe jeg synes er stilig. Og ellers er det et passe stort lokale som gir fin stemning. Det er noe helt annet enn den gangen jeg vanket i huset, forteller Solem.

Han mener den norske øltrenden ikke er et urbant hipsterfenomen som man ofte tenker.

– Du må ikke ha skjegg og strikkelua på innersiden for å brygge øl. Det er ofte vennegjenger eller familiebedrifter som starter opp mikrobryggerier, forteller Solem.

Når ånden er ute av lampen er den vanskelig å fange igjen. Solem mener at mangfoldet er kommet for å bli.

– Likevel er den norske ølkulturen en del av en internasjonal trend, det er ikke tilfeldig at det dukker opp obskure øltyper i Trondheim, Aberdeen, og Barcelona samtidig.

Men fokuset på norske råvarer øker. I Trøndelag er det Stjørdalsølet med sin røykmalt, og på Voss har de sine egne unike gjærstammer kalt kveik, som også blir forsket på på NTNU.

Ølboblen

– Jeg er redd for at vi går inn i ei boble, hvor ølmarkedet kommer til å sprekke. Det er rett og slett for mange små bryggerier, og markedet har vokst for fort, sier brygmester Johnsen.

Samtidig så ser vi at flere og flere bryggerier nære våre hjerter får medeiere fra storindustrien. Hansa har slått kloa i Nøgne Ø, og er i tillegg akkurat blitt medeier i Austmann.

– Mikrobryggerikonseptet kommer nok neppe til å forsvinne uansett. Vi har for stor kunnskapsflyt i dagens samfunn. Da er det fint å ha støtte fra Studentersamfundet og vite at vi kan drive fritt i framtiden, sier Johnsen.

Men det er ikke bare ølinflasjon og store penge-sekker som byr på utfordringer for mikrobrygging her til lands. Norge har også en særdeles høy skatt på alkohol.

– Jeg er ikke imot skatt. Men med en reduisering av skatten på alkohol blir kvalitetsøl mer tilgjengelig. Det er bedre om folk heller kjøper godt øl og tar et glass, i stedet for å bedrive flatfyll, mener Johnsen. **UD**

EFFEKTIV BRYGGING: Daglighallen brygger veldig mange liter øl på et lite bakrom.

Fyldig humlekarakter eller lett å styrte?

Usikker på hva du skal velge av Daglighallens enorme utvalg? Vi geleider deg gjennom tre av mikrobryggeriets øl, både for den spesielt interesserte og tilpasset den gjengse student.

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen og Maren Kronlund

FOTO: Lasse Georg Tønnessen

GLASGOW KISS

ØLTYPE: Scottish Heavy wee ale 7,8 % **PRIS:** Medlem/Ikke-medlem 69,- / 79,-

SVEIN AMUND

Skotsk Wee Heavy er en søtere, mer vinøs og kraftigere versjon av den skotske alen, som ifølge tradisjonen er mindre humlet og mer maltet enn en engelsk ale.

Maltduften er til stede, men ikke markant. Jeg kjenner hint av karamell og svisker. Aromaen trekker deg langsomt mot glasset, samtidig som det relativt høye alkoholnivået preger lukten. Det beige skummet holder lenge. Ølet er nøttebrunt og kobberfarget, tåkete. Maltet preger smaken. Hint av brent sukker og brød kommer tydeligere fram mot slutten. Det er brukt seks typer malt og tre typer whisky i dette brygget. Likevel får jeg assosiasjoner av solbær inn mot finishen. Den er forøvrig kort og tørr, mest sannsynlig preget av ristet malt.

Ølet har en fyldig kropp, et svakt kullsyrenivå, og en tilfredsstillende munnfølelse. Daglighallen mikrobryggeri bør være stolt over sin Glasgow Kiss.

MAREN

Jeg velger å kalle denne for «det litt mørkere ølet» i testen. Utseendet på dette ølet minner meg om toalettet dagen derpå. Det lukter litt sånn også, mulig på grunn av alkoholnivået. Ølet har et særdeles fascinerende regnbueskum. Enten er det brygget med kjærlighet, eller så har alkoholen i denne ekstremt god effekt. Hvis målet ditt i løpet av kvelden er å få kline anbefales ikke dette ølet, da ettersmaken minner om røkt pølse. Men med ølet følger en kul whiskyhistorie som du kan imponere med hvis du liker menn med skjegg.

Sist, men ikke minst, dette ølet er ikke så bra å helle over i plastglass, for det blir mye skum. Men smaken forsvinner litt, så det er positivt hvis du ikke kan fordra whisky. Det kan godt hende at det var fordi jeg helte den over i samme glass som Bohemen var i tidligere. Så dette ølet er tydeligvis ganske godt å blande med et lysere øl. Kanskje blir den lettere å styrte også.

Aroma: Karamell og svisker, noe maltduft.
Utseende: Tåkete, nøttebrunt og kobberfarget.
Smak: Maltpreg, brent sukker og brød.

Aroma: Dagen derpå.
Utseende: Assosiasjoner til toalett og sjokolade.
Smak: Whisky og pølse.
Styrtepotensial fra 1-5: 1.

BOHEMEN

ØLTYPE: Tsjekkisk pilsner 5,3 % **PRIS:** Medlem/Ikke-medlem: 59,- / 69,-

SVEIN AMUND

Tsjekkisk pilsner kjennetegnes av den store maltfyllden og Saaz-humlen, som dyrkes i området rundt byen Saaz i Tsjekkia.

Ølet har en aroma med hint av krydder som må være fra humlen. Lukt av sitrus skall og lyst brød. Pilsen har en strågul, gylden farge. Et vakkert og kraftig eggehvitt skum som holder lenge. Det ser meget innbydende ut. Maltfyllden er fraværende, men sødmefull. Humlekarakteren løfter det hele, mens finishen er kort og bitter. Ølets kropp er medium og pilsen har et lavt kullsyrenivå. Dette bidrar til en god munnfølelse.

Denne pilsen anbefales, og er et spennende valg for den som våger seg vekk fra industriølet.

Aroma: Krydder, sitrus skall og lyst brød.
Utseende: Strågul og gylden.
Smak: Sødmefull, kort og bitter finish.

MAREN

Jeg velger å kalle denne for «det lyse ølet» i testen. Dette er et øl som er lett å drikke, så om du er glad i Dahls kan dette være en god erstatning hvis du vil virke mer sofistikert på byen og imponere vennene dine. Jeg er litt usikker på aromaen, det lukter egentlig bare øl. Enig i at den har en strågul, gylden farge, men med et preg av urin. Fungerer godt å helle over i et plastglass, så et perfekt øl om du skal videre på konsert. Den smaker til og med greit når det nesten bare er skum igjen i glasset.

Aroma: God.
Utseende: Urin.
Smak: Øl.
Styrtepotensial fra 1-5: 5.

EDGARS KAFFEPORTER

ØLTYPE: Porter 5,3 % **PRIS:** Medlem/Ikke-medlem: 59,- / 69,-

SVEIN AMUND

Porter er et mørkt, overgjæret øl. Ølet skal ha fått navnet sitt etter det engelske ordet «bærere», som visstnok skal ha likt porteren. Samtidig var ølet enkelt og billig å brygge, noe som gjorde det til et ettertraktet øl å produsere. Ølet har en tydelig aroma av kaffe, ristet malt, og mørk sjokolade. Skummet er mørkt beige, lett kremfarget og forsvinner dessverre fort. Porteren er klar og ikke tåkete.

Kroppen er medium, mens karboneringen er middels. Personlig foretrekker jeg lavere kullsyrenivå. Det ristede maltet dominerer, kanskje litt for mye. Kakaoen og kaffen forsvinner fullstendig, mens hint av lakris får lov til å overta. Humlebitterheten like før finishen blir også for mye av det gode.

Finishen er kort, bitter, og preget av det mørke maltet.

Aroma: Kaffe, ristet malt, og mørk sjokolade
Utseende: Klar, med mørkt beige skum
Smak: Dominerende malt, hint av lakris

MAREN

Jeg velger å kalle denne for «det mørkeste ølet» i testen. Det lover bra: det ser ut som kaffe, det lukter som kaffe og det smaker som kaffe, men det er alkohol i den. Det har et nattlig utseende, og skummet minner om skyer på nattehimlen. Bare glem kaffe med Baileys, kaffeøl er det nye, kule og hippe. Alle som liker kaffe må like denne. Det er i tillegg brygget med 100 prosent ren kakao, så dette er praktisk talt et øl som inneholder haugevis med endorfiner og ender med å gjøre deg lykkelig.

Dessuten kan det fint helles over i en kopp og tas med på forelesning uten at noen mistenker at du drikker alkohol. Det kan styrtes, og det at du klarer å styrte en øl uten å lage grimaser imponerer folk. Et perfekt øl å kjøpe på første tinderdate: du lurar vedkommende til å tro at hun/han drikker kaffe, det inneholder alkohol, og endorfiner, kvelden er reddet.

Aroma: Kaffe
Utseende: Kaffe
Smak: Kaffe
Styrtepotensial fra 1-5: 4

ENSEMBLE: En rekke aktører har samlet seg sammen for å lage *Nocturne*.

Mesterlig Samarbeid

- Spillefilmen *Nocturne* er et tverrfaglig samarbeidsprosjekt mellom flere studieretninger ved NTNU.
- Dette gir en mer ideell produksjon sier professor ved film- og videoproduksjon Johann Magnus Elvemo.

TEKST: Kristina Bye FOTO: Magne Haneberg og Karoline Thyri

Siden september i fjor har rundt 40-50 studenter, NTNU-ansatte og frivillige jobbet med en spillefilm som skal bli en ferdig masteroppgave i film- og videoproduksjon. Dette er den andre spillefilmen som produseres ved humanistisk fakultet etter skrekkefilmen *Utburd* i 2014. Filmen *Nocturne* er et resultat av nærmere ett års arbeid, og når den ferdigstilles er det takket være mange dugnadstimer.

- Alle er avhengige av hverandre, sier regissør Erik Paulsen, som studerer filmproduksjon på NTNU.
- For han har det vært en omfattende kabal som skal gå opp.
- Dette er jo en frivillig produksjon. Man må bare håpe at folk møter. Heldigvis har vi vært heldige her. Dugnadsånden er fantastisk.

Mørk tematikk

Nocturne handler om pianisten Daniel, som flytter til Trondheim for å jobbe med et eget prosjekt, samtidig som han skal jobbe med et anerkjent strykeensemble. Men på veien til kunstnerlig berømmelse, oppstår det en rekke problemer for hovedpersonen. Ifølge regissør Paulsen er filmen inspirert av natten, som også er en sentral del av handlingen. Tittelen *Nocturne* kommer av nettopp dette og tematikken søvn er en gjenganger.

Når Under Dusken besøker settet, er det Kammer-salen i Olavshallen som fungerer som kulisse. Store deler av filmen er allerede spilt inn, men nå er det musikken som står i fokus. Med på laget har produksjonen fått med seg Studentersamfundets Symfoniorkester. Det blir en lang kveld for de involverte, da det er mye som skal spilles inn. Musikken blir tatt opp i

studioet én etasje over Kammersalen, der musikerne sitter.

Det er første gang flere i produksjonen er med på noe slik, og det er tydelig at det ligger noen spente nerver rundt prosessen. Her må alt være perfekt. Musikalsk regissør Stian Fjeldheim Michaelsen er ikke i tvil om at sluttresultatet blir noe annet enn det, og er fornøyd med det han hører på testopptakene. Dirigent Gavin David Lee i Studentersamfundets Symfoniorkester er også klar over oppgavens vanskelighetsgrad.

- Det er svært sjelden en får lov til å ta del i noe slikt. Det er krevende men også ekstremt spennende.

Det er tydelig at alle som er involvert i produksjonen mener den har vært et viktig knutepunkt mellom studieretningene og frivillige aktører.

- Det er en vanskelig prosess å få de riktige kontaktene i miljøet. Ved å jobbe på tvers av filmproduksjon, filmvitenskap og musikkteknologi har vi allerede her lagt et grunnlag, sier Elvemo.

En ny storfilm?

Denne innspillingen deler også studentene i produksjonen. Masteroppgaven i seg selv føles ofte litt fragmentert. I en slik produksjon er det enklere å få til akkurat det man vil, ettersom en har så mye tilgjengelig kunnskap om de forskjellige kunstrområdene.

Regissør Erik Paulsen gleder seg til å bli ferdig, men også til å forhåpentligvis kunne vise fram det ferdige produktet. Målet er å få midler til at filmen blir vist på kino. Etter smakebiten som ble vist i dag er det forståelig. *Nocturne* ligger an til å bli et mesterlig samarbeid av proporsjoner. **UD**

NOCTURNE (2016)

Et tverrfaglig samarbeid mellom filmproduksjon, filmvitenskap, og musikkteknologi på humanistisk fakultet ved NTNU.

Regi: Erik Paulsen (filmproduksjon).

Musikalsk regi: Stian Fjeldheim Michaelsen (filmproduksjon).

Studiosjef: Patrik Alm (musikkteknologi).

Dirigent: Gavin David Lee (Studentersamfundets Symfoniorkester).

Formann i Studentersamfundets Symfoniorkester: Camilla Vikingsen.

Koordinator: Øyunn Gorset.

MERKNAD: Flere medvirkende i filmen er nåværende eller tidligere medlemmer av Studentmediene i Trondheim

Heller ikke kattar skal sensurerast

Det er ganske tøft å vere katt og 20 år gammal. Nano fortener varme og respekt, ikkje opprop om vern mot seg sjølve.

Illustrasjon: Nora Birgitte Johansen

KOMMENTAR

TORA OLSEN
Journalist

Det vanskelege med Nano er at ho òg er eit menneske. Den korte reportasjen frå Verdens rikeste land på NRK P3 er utleverande fordi både temaet og jenta er så spesiell, men er fortald med respekt og mykje varme. Det er ikkje meiniga at du skal lure på om det faktisk er mogleg å vere ein katt og dra det vitskaplege i tvil.

Å kalle inn ein ekspert vil endre heile bilete av Nano. Ho føler seg som ein katt, men meiner ikkje at ho har den biologiske utsjånaden til dyret – sjølv om ho påstår at ho til dømes har synet til ein. Skulle ein biolog uttalt seg om det er mogleg å bli genetisk endra ved fødselen, ville resultatet vore å latterleggjere og audmjuke ei jente som prøvar å fortelje si historie. Det har ingen plass i eit portrett som handlar om å ha meir respekt for ulike folk.

Nano har følt seg som katt over lengre tid, og å gå

ut i media er nok ingen impulsiv idé. Det er heller ikkje fyrste gong programmet har intervjuo ho eller venene. Når ein tek i bruk litt folkeveit, har både ho og journalistane vore klar over at folk kom til å reagere. Det er vist omsyn for både korleis kvinna er framstilt og ordbruken i portrettet er verken nedsetjande eller slemt.

Dei som påstår at Nano må bli verna mot seg sjølve, tek berre frå ho den frie vilja hennar.

Det er sneversynt å dømme ho for den ho er og for at ho vel å vere open om det. At ho nemner psykologien sin i reportasjen gir ikkje grunnlag for å anta at ho er alvorleg psykisk sjuk. Tvert imot bør ein ha tiltru til at ho hadde vore handsama annleis ved ei alvorleg personlegdomsforstyring. Det er ingen indikasjon på at ho har problemer med å forstå røyndna utanfor seg sjølve. Snarare det motsette, ho har jobba for å bli meir menneskeleg. Dei som påstår at Nano må bli verna mot seg sjølve, tek berre frå ho den frie vilja hennar.

Det er nedverdigande at nokon vil umyndiggjere ho ved å rope på presseetikk og vise til Ver varsam-

plakaten. Vi bør ha lært at det å vere annleis og rar ikkje er synonymt med å vere dum og naiv, og at psykisk sjukdom ikkje automatisk gjer deg ute av stand til å ta vare på deg sjølv. Skulle ho bli 40 og angre litt, er det heile så harmlaust at det ikkje vil ha alvorlege konsekvensar. Det er ingen, inkludert ho sjølv, som tek skade av at Nano meiner at ho er ein katt.

Sensur er blant dei sterkaste og vondaste verke-midla vi har, og det er dette oppropet om å passe på ho handlar om. Sensur skal ikkje bli tatt i bruk for å skjule verdens mange sider. Det er ingen som prøvar å ta frå bleikfeite menn over 45 moglegheita til å seie dumme ting, køyre for store bilar, og vere rasshol. Dei psykiske vanskane i midtlivskrise er noko vi tolerer og gir plass til, mens unge voksne blir nedgradert til ungdom som må vernast mot seg sjølve.

Vi skal vere lyttande og ha opne sinn i møte med menneske som er annleis. Når nokon vågar å fortelle om dei merkelege og unike sidene av sitt liv, er det viktig at vi ikkje trur at det automatisk fører til eit liv med mobbing og einsemd. Vi bør heller sjå reportasjen med humor og varme, ikkje alvorleg rope på sensur. Einsemd er blant det verste vi føler på, men enno verre er det å vere einsam og umyndiggjort.

Underholdende historie

I 2008 ble filmen *Max Manus* sluppet på norske kinoer. Den ble starten på en norsk fascinasjon for historisk underholdning. Har man mistet noe på veien?

TEKST: Mats Vederhus

FOTO: Lars Martin Rossvik

I 2012 slapp Joachim Rønning og Espen Sandberg, regissørduoen bak *Max Manus*, filmen *Kon Tiki*. I likhet med *Max Manus* var den basert på historiske hendelser. Filmen endte opp med å bli nominert til Oscar for beste utenlandske film, men her hjemme fikk den mye kritikk på grunn av dens framstilling av den historiske personen Herman Watzinger.

Underholdning i sentrum

I år ventes filmene *Gullkysten*, *Tordenskjold* og *Birkebeinerne* til norske kinoer. Alle er basert på livene til historiske personer. Vil de også få kritikk for historieløshet? Hva mister eller får man når man gjør historie til underholdning?

– *Tordenskjold* har allerede fått pepper i nesten alle anmeldelsene, ser jeg. Birkebeinerne vil nok ha action og landskap i fokus, sier professor Bjørn Sørenssen ved Institutt for kunst- og medievitenskap på NTNU

Han påpeker at i underholdningsfilmer er det veldig sjelden at kriteriene som stilles av historikere blir oppfylt, fordi underholdning står i sentrum. Jo nærmere i tid en historisk hendelse eller person befinner seg, jo større krav til historisk korrekthet i framstillingen stilles det.

Han trekker fram dokumentarfilm-sjangeren for de som er opptatt av historie.

– I USA finnes dokumentarskaperen Ken Burns.

Han lager filmer og serier innenfor det jeg vil kalle «popularisert historie,» og han er veldig populær i USA. Ken Burns film om den amerikanske borgerkrigen ble også vist på norsk tv.

Ikke en trend

Sørenssen mener ikke historisk underholdning er en trend.

– Veldig mye av dagens underholdning er basert på historie, for eksempel *Downton Abbey*. Den har fått mye kritikk for skjønnmaling av historien. Det er veldig vanskelig å trekke store generelle slutninger fra dette, utover å si at det er stor historisk interesse blant publikum, og mye historisk stoff blir også dekket av dokumentarer. I tillegg til underholdningsfilmene hvor historisk korrekthet settes i andre rekke.

Ikke dokumentarisk

NRK-serien *Kampen om tungtvannet* gikk på tv i fjor. Serien hadde en lang rekke historiske faktafeil spredt utover flere episoder, og skapte mye debatt. Da han spilte hovedrollen i *Hamlet* på Trøndelag Teater i høst sa skuespiller Espen Klouman Høiner til Under Dusken:

«Det vil alltid være sånn. Krigen i det kollektive minnet i Norge tar veldig stor plass, og det er veldig viktig for folk at deres historier blir fortalt på

en etterrettelig måte. Det har vi all respekt for, men samtidig så var dette en dramatisering, og ikke et dokumentarisk prosjekt. Av sanne hensyn er man nødt til å ta noen kunstneriske valg, og selvfølgelig har vi forståelse for at folk reagerer, men samtidig var vi ganske trygge på at vi gjorde det riktige for en dramatisering. Så vi tok det ganske pent.»

Jon Olav Hove og Fredrik Hyrum Svensli, postdoktor og stipendiat ved institutt for historiske studier på NTNU er ikke sikre på hvordan årets historiske filmer vil bli mottatt.

– Generelt arbeider filmskapere og faghistorikere på ulike måter og med ulike målsettinger. Da kan en fort ende opp med å framstille historien ulikt. Når det gjelder *Gullkysten*, som har hatt premiere i både Danmark og Norge, kan vi si litt mer konkret om kritikken som har kommet i forbindelse med den historiske framstillingen, sier Hove og Svensli.

Ikke komplekst

Kritikken har fokusert på primært to ting, mener de.

– Filmskaperne har ikke klart å formidle et komplekst bilde av en europeisk mann i Afrika under den avsluttende fasen av slavehandelen og innledende fasen av forsøk på kolonisering. Filmen bidrar i stedet til å forsterke allerede eksisterende stereotyper av hvite menn som blir korrumpert av

et fjernt og «mørkt» landskap, ikke ulikt lidelseshistorien i *Heart of Darkness*.

De to er enige om at bildet som filmen tegner av afrikanere er både stereotypisk og umyndiggjørende.

– Afrikanere har få eller ingen replikker og deres handlinger er til syvende og sist styrt av de «hvite». Det som er felles for begge disse kritikkene er at filmskaperne har vært overraskende ubevisste historien til hvordan Afrika ofte har blitt framstilt tidligere - som mørkets hjerte som får fram det verste i europeere. Historieløshet har derfor ført til en svært lite original film som mer eller mindre ubevisst underbygger gamle myter og stereotyper av Afrika, sier de.

Levendegjør fortiden

Hove og Svensli mener at en gjennom film kan levendegjøre fortiden.

– En kan også nå et større publikum enn hva en gjør gjennom publisering av faghistorie. Filmen *Gullkysten* har for eksempel økt oppmerksomheten om dansk-norsk deltakelse i slavehandel.

Samtidig må vi være bevisst på at en filmskaper har andre målsettinger enn en historiker, mener de.

– Mens historikeren prøver å for-

stå og framstille konteksten til fortiden best mulig og kanskje få fram kompleksiteter og motsetninger, skal filmskaperen formidle historien på en kortfattet og lettforståelig måte for et publikum som ikke nødvendigvis har forkunnskaper. Da kan mye av kompleksiteten forsvinne.

I forbindelse med *Gullkysten* har for eksempel alle kompleksitetene i forholdet mellom afrikanere og europeere forsvunnet i en forenklet svart-hvitt fortelling, påpeker de.

– Og så har ikkje alltid filmskapere den samme kompetansen til å forstå fortiden på fortiden sine premisser slik historikere har. Da kan en fort få misforståelser og anakronismer, sier Hove og Svensli.

Fast spor

Professor Erlend Lavik, ved Institutt for informasjon og medievitenskap på Universitetet i Bergen, mener

at debatter som kommer i kjølvannet av historiske filmer pleier å følge et fast spor.

– Historikere kommer med kritikk av en film, så forsvarer filmskaperne seg med at de åpenlyst har vært nødt til å ta seg kunstneriske friheter. Det er ikke en veldig fruktbar debatt. Jeg skjønner argumentet til filmskaperne, men noen svarer bedre for seg enn andre, sier Lavik.

Lavik påpeker at historiske drama definitivt er en gammel sjanger.

– Men det har blitt en trend, særlig i Norge. Det dreier seg om store påkostede produksjoner, og store nordmenn har gjort seg bemerket innenfor sjangeren. Når en først har hatt økonomisk suksess, er det naturlig at bransjen følger opp med flere filmer, avslutter han. **UD**

Et epos av historiske dimensjoner

Historien om den flinke Andreas Doppler har blitt omgjort til et absurd drama med surrealistiske trekk i ekte Loe-stil.

TEKST: **Idunn Saltnes Skjerdingsstad** FOTO: **GT NERGAARD**

Det er premiere, det er festkleddede folk, og Doppler har nettopp entret scenen. Den slovenske regissøren Tomi Janeži har skapt et univers der ingenting er umulig, hvor teletubbies og bananer i pyjamas spaserer rundt som om det var det mest naturlige i verden. Det er kunstig snø, det er kor gjemt i publikum, og det er fem fantastisk flotte skuespillere som leverer en gøyal og leken forestilling. Det er Trøndelag Teater som nå setter opp den fascinerende historien skrevet av Erlend Loe.

Interaktivt spill

De fleste har et eller annet forhold til Andreas Doppler, mannen som blir så lei av flinkheten at han flytter ut i skogen og blir fosterfar til en elg. Som *Doppler*-fan er forestillingen noe man vil se fram til med store forventninger. Men hvordan sette opp en forestilling der utgangspunktet er en mann og hans elg, når nesten alle i salen har ideer om hvordan stykket skal gjennomføres? Det er en vanskelig jobb, men Tomi Janeži gjør det utmerket. Stykket er så surrealistisk, så absurd, at man må oppleve det selv for å forstå det. Det er et interaktivt spill der skuespillerne stadig henvender seg til og snakker med publikum, og tidvis inviterer de også opp på scenen. Det er historien om en mann og hans

elg, og deres relasjon til resten av verden.

I den flotteste scenen i hele stykket laver snøen ned, og sorg og melankoli kommer i fokus. Dusseldorf, Dopplers gamle nabo, forteller om sin tyske far som ble drept under krigen. Doppler, som selv nettopp har mistet sin egen far, tar del i den enorme ensomheten som blir deres felles referansepunkt. Ved hjelp av et storslått lydbilde der både storm og muntre melodier tas i bruk, blir inntrykkene vi får forsterket og blåst opp. Publikum deltar i skuespillernes melankoli.

Det absurde drama

En bok som *Doppler* vil alltid engasjere. Det er derfor svært vanskelig å skulle skrive om et teaterstykke som er så langt unna originalteksten. Sammenlignet med romanen er teaterstykket en absurd forestilling i mørke omgivelser, og det er lett å bli sittende og tenke at nei, det var ikke dette jeg så for meg da jeg leste boka. Likevel er det viktig å få fram at stykket er et humoristisk og kaotisk spill med komplekse karakterer, som heller bør bli sett på som et individuelt stykke kunst enn en dramatisering av romanen.

Det må nevnes at dersom du ikke har lest boka eller kjenner til historien fra før, kan det være vanskelig å

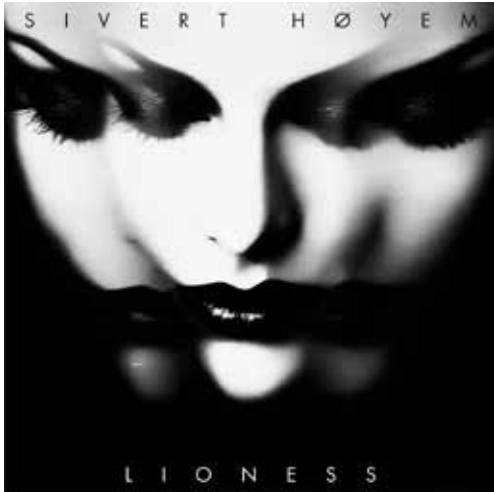
følge med på stykket. Dialogen går tidvis ganske fort, og det er lagt til ulike elementer som man ikke finner i originalhistorien. Et slikt element som tilfører både humor og forvirring, er at noen skuespillere spiller flere karakterer på en gang, noe som resulterer i misforståelser og kaos.

Et lite innslag kvinnekamp

Også kvinnekamp og likestilling blir tematisert. I flere scener kommer den gravide kona til Doppler fram, og begynner å mase og rope om at hun, som representant for det kvinnelige kjønn, ønsker mer plass i dette «mannsdominerte» stykket. Hun river seg i håret og skriker ut, i ren frustrasjon over at hun ikke har en mer sentral rolle enn som den gravide kona. Den kunstneriske friheten regissøren tar i bruk, passer godt i hans alternative univers. Det er som om Loe selv skulle hatt en finger med i spillet.

Det er en vellykket oppsetning Trøndelag Teater har skapt. Publikum vil le, smile, og trekke på skuldrene, og det er en forestilling som kommer til å treffe alle.

MERKNAD: Erlend Loe er tidligere journalist i Under Dusken, og må gjerne refundere papiret og blekket han stjal i si tid.

TEKST: **Mari Engh** FOTO: **Hector Grammofon**

Sivert Høyem - Lioness

Forutsigbart bra.

Norges deiligste rockestemme har sluppet album nummer seks. Etter snart to tiår har den tidligere Madrugada-vokalist en valgt å inkludere mer varme i sitt musikalske univers. Med unntak av et par-tre låter er tekstene fra skiva *Lioness* både lettere og mer personlig enn hva vi er vant til å få servert fra den ellers så tilbakeholdne og dystre Sivert Høyem. I tillegg har det musikalske uttrykket på denne skiva gått et skritt nærmere popmusikken, noe som funker som faen.

Ingen kan si noe på det. Høyem har en av landets mest karakteristiske stemmer, noe som fører til at den maskuline stemmen står helt sentralt i lydbildet. Som tidligere vokalist i et av Norges mest elskede band, Madrugada, har det til tider vært vrient å høre forskjell på Madrugada og Høyem. Samtidig viser han kanskje tydeligere enn noen gang at han har funnet sin egen sound, nettopp gjennom denne plata.

Det går en feit rød tråd gjennom hele skiva, og på den står det skrevet «skildringer av natten». Låtene på skiva er videre noe ensformige, og det er ingen klare hits å la «Prisoner Of The Road» som fester seg umiddelbart. Et par av låtene, som «It Belongs to Me», går deg fort hus forbi og det er flere av låtene som er vanskelige å skille fra hverandre. Enda Høyem har et par låter som kan kategoriseres som «fyllstoff», funker de greit som bakgrunnsmusikk, men de tilfredsstiller ikke forventningene helt når det er en av Norges beste vokalister som står bak.

Men hjelpes, det er også et par sterke låter på skiva. På singelen «Sleepwalking Man» får vi høre den sensuelle basstemmen til Høyem på sitt heiteste. Strykekvartetten er helt sentral på denne låta, og det er rett og slett deilig å høre på. Albumet runder av med det som kanskje kan beskrives som skivas høydepunkt - «Silences», som er en vokal makt demonstrasjon.

TEKST: **Rasmus Liestøl** FOTO: **Fat Possum**

Violet Road - In Town To Get You

Enestående pop fra gutta.

Første gang jeg hørte om Violet Road var da jeg fikk gratisbilletter til da de spilte på Rockefeller i september 2014. På denne tiden var de høyaktuelle med låta «Face Of The Moon». En konsertopplevelse jeg godt husker jeg skrøt av i etterkant. I det splitter nye albumet *In Town To Get You* blir jeg straks sjarmert på samme måte jeg ble for halvannet år siden. Tydelige synther, markante tekster og stadig rytme gjør det lett å følge med på dette pop-eventyret Violet Road tar deg med på.

Låtene er fulle av oppløftende toner som veksler mellom velbehag, men også en viss blåmandagfølelse. «Out of Words» er allerede en favoritt hos meg, den er avslappende, melankolsk og harmonisk. Albumet på ti spor gjengir 40 minutter moderne norsk pop av høy kvalitet. Gjengen er veldig rytmisk samspilte, det kan godt hende det skyldes at de er i familie og at Kjetil er leddet som kobler dem alle sammen.

Jeg har alltid fått en «feelgood»-opplevelse av disse typene fra Tromsø. Så langt har de fire brødrene Håkon, Hogne, Herman og Halvard Rundberg spilt med Kjetil Holmstad-Solberg siden 2007. Brødrene pluss én har siden klatret og klatret på stigen til suksess og de har ikke falt etter denne skiva.

Det er på grensen til umulig å plukke opp Tromsødialekta i vokalen, ei heller på koringen som kommer spesielt tydelig fram på «Higher Ground». Tromsøværinger kan altså også synge og snakke flytende engelsk, som vi fra nord får så mye anerkjennelse for internasjonalt.

Plata er absolutt verdt å lytte til, og jeg håper vi får sjansen til å se disse gutta opptre i byen. Akkurat nå passer låtene bra inn i det slapsete vinterlandskapet vår by er dekket i. Ta deg en spasertur i Trondheims våte gater og la Violet Road få deg til å smile.

TEKST: **Katrine Andresen** FOTO: **Columbia**

Sunflower Bean - Human Ceremony

Neo-psykedelisk fulltreffer fra New York-trio.

Sunflower Bean, bestående av Julia Cumming (bass/vokal), Nick Kivlen (gitar/vokal) og Jacob Faber (trommer), har hatt store forventninger å leve opp til, med EP-en *Show Me Your Seven Secrets* fra 2015 og påfølgende favorittstempel fra diverse musikkmagasiner.

Åpningssporet drar meg sakte, men sikkert inn i landskapet bandet prøver å male. Det er suggerende rytmer og drømmende vokal. Likevel føles det riktig når andrelåta «Come On» drar meg ut av bobla og slår meg i trynet. «I'm on the edge of my seat» synges det, og det er nettopp den følelsen jeg får av låta. Det er like før jeg hopper opp og bryter ut i ukontrollert vugging.

Det er nettopp balansen mellom det harde og myke Sunflower Bean mestrer. Overgangen fra «2013» til «Easier Said» demonstrerer dette perfekt. Der «2013» inneholder hardere gitarriff og headbanging-faktor åtte, skifter stemningen til drømmende gitarklimpring og myke kast med hodet med den allsangsvennlige «Easier Said». Det føles rett og slett riktig. Cumming og Kivlan veksler på vokalen gjennom albumet, en herlig symbiose som blir veldig tydelig i «I Was Home». Cummings skjøre og myke vokal og Kivlans noe røffere og kantete vokal komplementerer hverandre perfekt.

Fjorårets EP bet ikke tak i meg med en gang. «Åh, enda et indieband med reverb-drukna gitar og sår vokal», tenkte jeg da. Men med *Human Ceremony* er jeg fullstendig tilfredsstilt, og enda mer sikker på at Sunflower Bean greier å stikke seg ut. *Human Ceremony* er et album jeg kommer til å plukke fram igjen om noen år mens jeg lener meg tilbake, lukker øynene og lar de deilige melodiene suse mellom venstre og høyre øre og spiralisere inni hjernen min.

Trondheim Calling

Under Duskens musikkredaksjon gir deg noen av sine favoritter fra festivalen.
Les flere anmeldelser på dusken.no

Antler

Topp stemning og knallbra levering på et møkkafullt Moskus.

TEKST: Anna Melkild FOTO: Frede Fauchald

Moskus er stappfullt, og køen utenfor meterlang. Scenen er liten, og synthist Johan Lindvall sitter nærmest ute blant publikum. Trioen Antler har gitt ut flere sabla gode låter det siste halvannet året. Selv om det er trist at noen av dem er midlertidig forsvunnet fra internett, er det godt å vite at grunnen er at gruppen snart slipper plate. Alle musikkelskere bør glede seg til plateslippet i slutten av april.

Trommeslager Axel Skalskads imponerende og stødige spill er et viktig fundament i trioen musikk. De er tre eminente musikere med enorm tilstedeværelse på scenen. Det er lett å forelske seg i vokalist Natali Garners særegne stemme. Vanskelige vokalfaser framstår lekende lette, hun har virkelig stålkontroll på stemmen. Vi får servert deilige, svevende synther, fete grooves, overraskende overganger, og mye kul bruk av effekter.

Min favorittlåt «Animal» er en fantastisk synthpop-perle jeg har latt gå på repeat i lang tid, og den skuffer på ingen måte i liveformat! Avslutningsvis spiller de låta «Antler», som vi blir fortalt er neste singel. Garner utbrøt tidlig i konserten at hun mente taket burde løfte seg, så fullt som lokalet var. Jeg vil tørre å påstå at taket løftet seg, så godt det lot seg gjøre, på slutten av «Antler». Fy søren, for et kick! Låten har fortjent sitt navn.

Til tross for at de kun er tre på scenen, er lydbildet variert. Soundet er minimalistisk, men trioens får det også til å låte stort. Det er et dynamisk og helhetlig sett publikum får servert denne torsdagskvelden.

Siv Jakobsen

Sår, sterk, og intenst vakker.

TEKST: Frida Næss Nonstad FOTO: Frede Fauchald

Indiefolk-artisten Siv Jakobsen følger i fotsporene til artister som Ane Brun og Laura Marling. I fjor kom endelig EP-en *The Lingering*, spilt inn i en liten leilighet i New York, som ble utrolig godt mottatt av kritikkerne. Fredag kveld kunne du oppleve henne under Trondheim Calling i Bakke Kirke.

Musikken er sår, sterk, og intenst vakker. Jakobsen har en tilstedeværelse både scenemessig, i musikken og i sangen som gjør dette både spennende og behagelig å oppleve. Hun tar energinivåene opp og ned på de riktige stedene og får dermed med seg publikum. Jeg skulle nesten ønske jeg kunne synge med, men vet ikke om det passer seg her i en kirke.

Styrken hennes som artist ligger i måten hun får hvert eneste element og hver eneste tone til å virke, ved å bygge opp lydbildet sakte men sikkert. Dette kommer spesielt godt fram når hun må starte en låt på nytt på grunn av en capo som sitter litt løst.

Hver minste detalj i lydbildet føles strengt nødvendig. Lydbildet er akustisk og veldig rolig, samtidig som uttrykket blir veldig sterkt når akkompagnementet med cello, piano og kontrabass kommer inn. Trondheim Calling har gjort en utrolig god booking av Siv Jakobsen i Bakke kirke.

Det blir spennende å følge med på Jakobsen fremover. Denne våren skal hun på turne i Tyskland og Sveits, i tillegg til å spille under årets Bylarm.

Kari Harneshaug

En dame som holder det stødig fra start til slutt.

TEKST: Iben Dahl FOTO: foto.samfundet.no

Kari Harneshaug entrer kveldens konsert nedenfor scenekanten blant publikum. På litt avstand tar det en stund før vi skjønner hvor denne dype stemmen kommer fra – men joda: Toppen av hodet til Harneshaug titter opp fremst blant publikum.

Med pianoanslag og mye bass danner de seige rytmene en solid base fra første stund. Rolige gitarkomp lar Harneshaugs stemme stå i sentrum – en stemme som likevel evner å ikke overskygge den musikalske helheten.

Både artisten og bassisten hennes forblir nede blant publikum gjennom hele konserten, som gjør begrepet intimkonsert til en passende beskrivelse av opptredenen, men intimiteten er ikke påtrengt. Hele ensemblet har en tilstedeværelse – til hverandre, til publikum, i musikken – som vanskelig kan sies å kjennetegne annet enn et prakteksempel på en god konsertopplevelse.

Uten referanse til alle sangtitler kan det sies at det i et pop-landskap også er innslag av rock. Et høydepunkt ble den ferske utgivelsen «For Our Love» – en digg, glad-melankolsk sang som har fått enda skarpere rytme enn på innspillingen. Overraskende nok forringes ikke denne låtas svært så rike lydbilde av liveformatet; den fyller snarer sitt potensial med en enda større intensitet.

Avslutningen fikk vi med den siste singelen «Wild One», en låt som helst skulle bysset oss i søvn, men som for første gang gir oss ferten av lydproblemer idet bassen smått uharmonisk skingrer ut fra scenen og demper det som ellers er en sart og velutført perle.

Konserten er slutt før vi rekker å tenke over at den har begynt. Påminnelsen om at Harneshaug spiller igjen på lørdag blir derfor vel så mye en lettelse som en glede, for denne dama fortjener din oppmerksomhet.

Sushi x Kobe

Blæst ble et hjem for politisk ukorrekthet denne tidlige fredagskvelden.

TEKST: Frede Fauchald FOTO: Linea Bancel

At musikk ikke skal være politisk korrekt er et gjentatt utsagn. Sushi x Kobe er kanskje en av de gruppene i Norge som viser på scenen hvorfor de er aller best.

Blæst var stedet for tunge, seige rytmer og ristende rumper fredag kveld, der en av de store trekkplastrene, Sushi x Kobe, fikk i oppgave å varme opp lokalet.

Lyden fra anlegget er som skapt for Sushi x Kobe sin musikkstil. Stemningen ble til slutt preget av en fellesskapsfølelse for de som var der. Å få til noe sånt i løpet av en halvtime, klokka åtte på kvelden, er både morsomt og litt imponerende.

Sushi x Kobe er P3s yndlinger og samtidig en av de som forsøker seg på sydstatlig trap. Det er vanskelig å sette dem i bås. De har både et seriøst image og en overdreven og køddete tilnærming til faget.

Uansett hva man måtte mene så er dette duoen som fikk menneskene på Blæst til å bevege seg klokka åtte på kvelden. For min egen del tror jeg dette ligger i at verdenen mellom blodseriøs Atlanta-trap, og overdrevent og køddete norsk Yoguttene-Atlanta-rap, er en verden publikum kjenner igjen og vil engasjere seg i.

Låtrepartoaret deres er sterkt, og de billedlige tekstene gjør at universet deres fort blir delt, som igjen fører til engasjement i salen. Allsangfaktoren er en av de store styrkene til den dynamiske duoen.

«Flasker på flasker» og «La meg være full» dunker inn i magen på folk, mens de synger med. På slutten av konserten dunder gutta inn i publikumsmengden og går inn for en liten mosh-pit.

Spitposten

SPIT (FRÅ ØSTTRØNSK «SPURV-MÆNISH», BIRD MAN). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

... at Pirum + -97ere = sant
... at jo nærmere 00, osv.
... at ikke at noen gang har stoppet en skinkerytter
... at jentepoengene forsvinner aldri
... at det eneste Kari Sørbø liker mer enn sigaretter er Snowden
... at framtida er digital
... at 404 læringsutbytte ikke funnet
... at netttroll på campus
... at skapt i Berits eget bilde
... at vi må prøve å forstå
... at ei natt med Jonas [AVLYST]
... at akutt tåkelette
... at kommer heldigvis tilbake
... at billetten kan byttes i valgfritt Samfundsmøte
... at poloen til didrik
... at jævlige lei av Vest-Sahara
... at hva skjer egentlig i Øst-Sahara?
... at skeivfordeling
... at Vest-Sahara, født i feil nasjon
... at føler seg som uavhengig
... at SAIH-tierne går til mislykkede ferieturer
... at Bovim vil fusjonere Vest-Sahara og Marokko
... at robuste provinser
... at tverrokkupasjon
... at universitetsokkupasjon
... at en med doktorgrad i hver koloni
... at Chirag i Karpe er under 1.60
... at det ikke er størrelsen som teller for Gunnar
... at apropos hvit mann som pusher 50
... at hva faen skal vi egentlig med fakultetene
... at hvorfor får humaniora sitt eget?
... at humanoria endelig prøver å dekonstruere seg selv
... at må ivareta
samfunnsoppdraget
... at må ivareta studiepoengsbedraget
... at må ivareta Lacan-kadaveret
... at Lacan: gal eller dynamisk disrupsjonsmaskin med asymmetrisk retorikk?
... at datateknikk: dårlige fysmatere eller litt flinkere indøk-ere?
... at samfunnsviterne blir den evige kasteballen
... at hvem bryr seg egentlig om Studiebarometeret?
... at like sjokkerende resultater hvert år
... at akkurat de samme som alle andre år
... at hvorfor stoppe med universitetsskoler?
... at universitetsdagligvarebutikker må også vurderes
... at universitetssykehjem
... at universitetsgravplasser
... at hvor professor emeriti og emeritae går for å dø
... at er trikketesten aktiv eller passiv dødshjelp?
... at universitetsfitteblekka

PIRUMITT OVERNATTET PÅ DAMEDOEN I DAGLIGHALLEN

– Mye mer behagelig enn herredassen, sier soveren, som nå arbeider for utbredt aksept av kjønn som en sosial konstruksjon.

ILLUSTRASJONSFOTO: RASS-MUS LIESTØL

Det var tirsdag morgen like før klokken seks, at Spitpostens utsendte oppdaget den sovende pirumitten på dametoiletet i Daglighallen. I samarbeid med et gjengmedlem, som ønsker å framstå som anonym, fikk man vekket den kjønnsforvirrede sangeren.

– Jeg våknet på moholtkjelleren til INDØK sist helg, så dette var en forbedring, sier pirumitten noe søvnig.

Både pirum og INDØK er kjent for hyppig lufting av brunøyer, og hen forteller videre at denne kvelden ble det for mye. Selv om herredoen er å foretrekke opplevde hen damedoen som et godt alternativ, da herredoen var hyppig besøkt etter internarrangement på Huset.

– Jeg måtte finne en trygg sone, jeg visste at før eller siden ville de finne meg. Jeg er ikke fremmed for å trekke ned nicksersen, men da helst i våken tilstand, sier hen og rødmer lett.

Pirum har lenge jobbet for å viske ut grenser og fordommer knyttet til kjønnskonstruksjoner og seksuell legning. Ved å benytte seg av dametoiletet forklarer pirumitten at han bidrar til å fremme en av pirums viktigste kampsaker i debatten.

– Jeg har hørt at de har kjønnsnøytrale dasser på UiO. Samtidig gikk forslaget vårt om å arrangere hermafrodittekveld på Bodegaen i vasken. Det er skandaløst, sier den engasjerte pirumitten.

Perlehøner for svin

Hen er klar på at Trondheim burde gå i fronten når det kommer til kjønnsuavhengig og vilkårlig utukt.

– Vi fikk en perlehøne av swingersklubben vår i Bergen i høst. Vi ønsker å gi så mye av Pirum som mulig, og at alle skal få oppleve gullstrupene våre, sier hen med glimt i øyet.

– Antyder du at dere gikk over grensa med perlehønen?

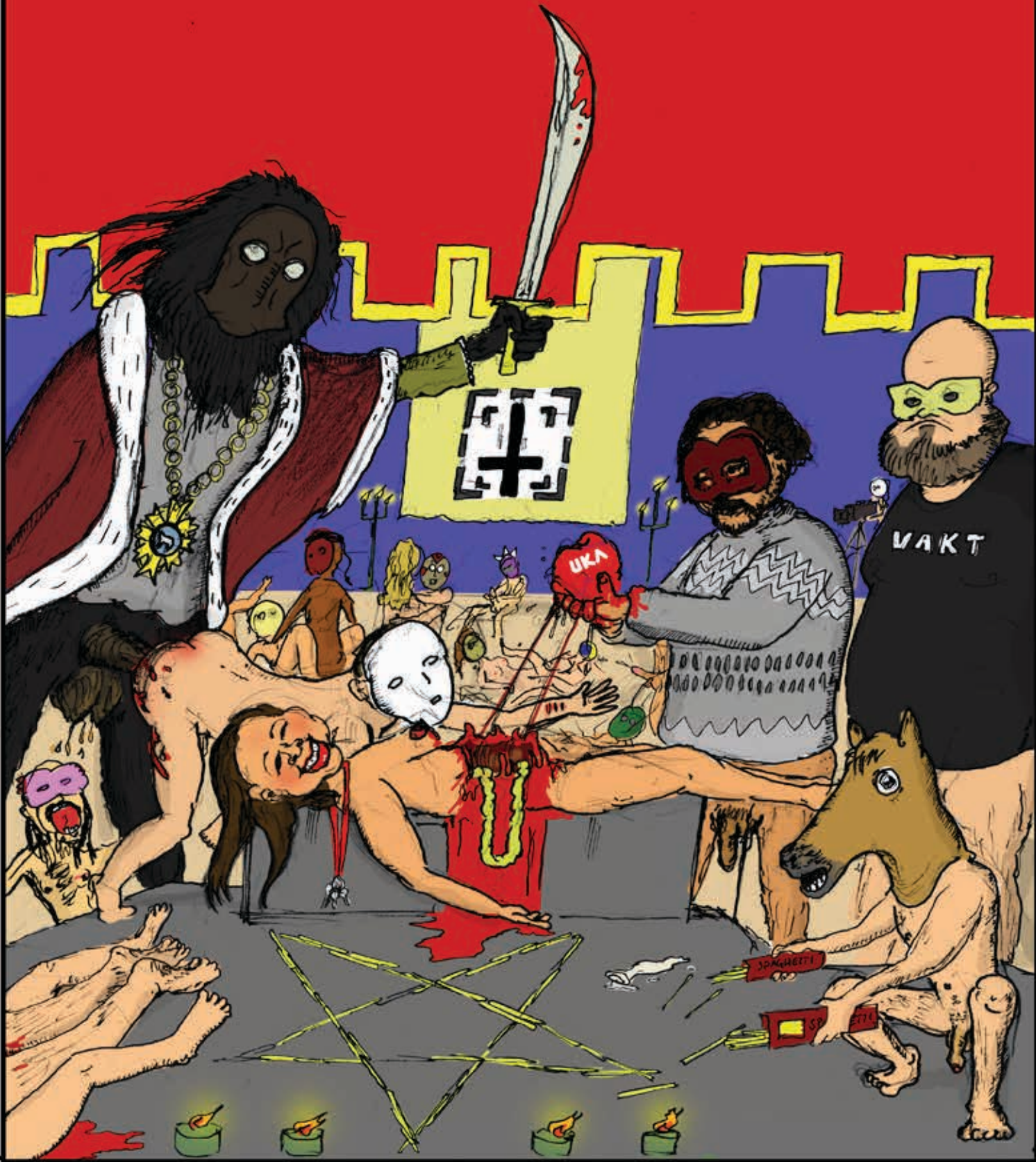
– Pirum er ikke fremmed for høne en gang i blant, men i dette tilfellet var det faktisk en hane. I tillegg var den impotent, så man slapp stresset med dong, sier hen.

– Så hvor ligger dere når det kommer til omgang med dyr generelt?

– Overalt, og litt rundt, sier pirumitten og hikster fram en skingrende latter, før han raskt løper tilbake inn i båsen for å gulpe opp restene fra en av murerne i DG.

– Det er for øvrig bedre å bruke mensbind som pute, enn brukte kondomer, stønner han halvkvalt fram fra den lukkede båsen. **SP**

DET EKTE VALGET

Kulturkalenderen

9. februar - 23. februar
tander nrk ukulele

TIRSDAG 9. FEBRUAR

Café Nim

Klokka 19.00: Det er ingen hemmelighet at det skjer mye forsøpling. Denne kvelden kommer Naturvernforbundet for å snakke om miljøgifter og marin forsøpling på denne kulturelle kafeén. Café Nim serverer forresten nuddeliskrem, spenstig.

Persilleriet

Klokka 19.00: Å være miljøbevisst er i vinden for tiden, men hvorfor skal man velge økologisk? Mat- og miljøarbeider Stig Larssæther fra DeBioInfo kommer for å holde foredrag. Her er alle velkomne, enten du spiser økologisk ruccola hver dag, eller om du hiber i deg to grandis i uka. PS: De selger god, grønn og vegetarisk mat på Persilleriet!

ONSDAG 10. FEBRUAR

Good Omens

Klokka 20.00: Her blir det stand-up, enten du vil opptre selv eller bli opptrådt for. Om du ler av dem, eller ler med dem vil tiden vise!

Studentersamfundet

Klokka 18.00: Til tross for at det er lenge til UKA-17 så skal ny UKEsjef velges allerede nå! Så hvis du har lyst til å være med og velge hvem som skal lede Norges største kulturfestival så bør du møte opp i Storsalen i kveld. Her blir små øyeblikk store!

Klokka 21.00: Norsk band til klubben i kveld! Needlepoint består av musikere fra blant annet BigBang, Todd Terje og Elephant9, og de har kommet med ny plate som hyller progrocken. Plata har fått både femmere og seksere, hvilket terningkast gir du?

TORSDAG 11. FEBRUAR

Gløshaugen, R5

Klokka 18.00: Students at Risk er en ordning som gir studentaktivister som blir nektet eller hindret studering i hjemlandet, en mulighet til det i Norge. Dette blir en temakveld om politisk aktivisme der to personer kommer for å fortelle sine historier. PS: gratis pizza 17.30!

Studentersamfundet

Klokka 21.00: Gutt eller jente? Har det noe å si når det kommer til arbeidslivet? Dette vil både dyktige foredragsholdere og selveste Tore Sagen ta opp når de kommer til Storsalen. Det blir og workshops om kommunikasjon og hersketeknikk, så nå kan du endelig prøve å få kontroll over typen, dama eller dine udugelige romkamerater.

FREDAG 12. FEBRUAR

Ila Brainnstasjon

Klokka 20.00: Konsert! Rosa Gras

spiller country rock-låter, og noen norske perler. Det blir en intim konsert som sikkert er annerledes enn den vanlige fredagsmusikken, på en god måte.

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Daniel Kvammen har både hatt låter på A-lista og B-lista, fått strålende kritikk i flere aviser og ble nominert til Spellemannspriser. I kveld kommer han til Storsalen og han vil gjerne se deg der!

LØRDAG 13. FEBRUAR

All Good Clean Records

Klokka 12.00: Alltid hatt lyst på ei skikkelig kul vinylplate? På denne kule kaffebaren spiller de ulike vinylplater og i dag er det i tillegg vinylsalg! Få deg ei kul plate, ta deg en kaffe, eller en øl (ikke tenk på at klokka er 12).

Kafé Soil

Klokka 12.00: Det er dagen for nye ting, og på Bakklandet kan du ta med klær du ikke vil ha lenger, og bytte de mot andre gamle (men nye) klær. Sharing is caring!

Sverresborg Folkemuseum

Klokka 13.00: Filmen om *Birkebeinerne* er ute og det er til og med duket for utstilling på folkemuseet. Opplev drakter og rekvisitter fra filmen, arkeologiske funn fra Sverresborg, og bli kjent med dette kapitlet i Norges historie. Tips til kvelden: Se filmen på kino.

SØNDAG 14. FEBRUAR

Royal Garden Hotel

Klokka 18.00: Valentiner-dagen er en dag som både blir hatet og elsket verden rundt. Standupkomikerne Zahid Ali, Dex Carrington, Rune Lothe, og Ronny Torsteinsen setter opp et show der de tar for seg denne dagen, kjærlighet og alt rundt det. Forleng livet med kjæresten med en dose latter, eller le vekk sorgene dine fordi du er singel.

Studentersamfundet

Klokka 19.00: Det er søndagsfilm i Storsalen, og på alle hjerters dag vises kjærlighetsfilm, selvfølgelig. *An affair to remember* blir regnet som en av de mest romantiske noensinne. Nickie og Terry er begge forlovet, men møter hverandre tilfeldig og blir forelsket. De avtaler å møtes et halvt år etter i Empire State Building, men kommer det til å skje? Ta med lommestørker, dette blir klissete.

MANDAG 15. FEBRUAR

Antikvariatet

Klokka 20.00: Allmennquiz på Bakklandet som vanlig! Ulike

ARKIVFOTO: Marín Håskjold

temaer, så her kan du delta uavhengig av hvor quiznerd du er eller ikke. Øl på en mandag er forresten helt innafor.

Estenstadmarka

Klokka 09.00: Nina og Stine elsker slaps, og skal ha Trondheims mesterskap i bygging av slapsmenn. Her kan alle delta, og det vanker premier som er uvurderlige i den herlige slapsen.

TIRSDAG 16. FEBRUAR

Antikvariatet

Klokka 20.00: Hvem sier at tirsdager ikke kan være kleine? Det er kleintirsdag som vanlig på Bakklandet. Det kan bli storslått sang, men det kan også bli småfalske toner av noen som ennå lever i ungdomsskolerevyen sin. Du kan også opptre selv, hvis du liker å spre klein stemning.

ONSDAG 17. FEBRUAR

Studentersamfundet

Klokka 18.00: Lurken er ferdig som leder på Samfundet, og det skal velges en etterfølger! Hvis du vil bli Studentersamfundets nye leder, så har du sjansen nå. Hvis ikke, så kan du stemme på den du ønsker selv!

Trondheim folkebibliotek

Klokka 18.00: FFP, For Fangers Pårørende, presenterer fotoutstillingen *Bak murene - sett med barn av innsattes øyne*, og inviterer til debatt rundt temaet barn og unge som pårørende. Dette er et unikt fotoprojekt som varer til 21. mars, så det er absolutt verdt å ta en titt på.

FREDAG 19. FEBRUAR

Kultursenteret ISAK

Klokka 19.00: Har du egentlig litt lyst til å dra på teater, men synes det er for dyrt? Denne kvelden, lørdag, og søndag setter teaterlosjen opp stykket *Some Like it Hot* som er en komedie om to mannlige musikere som må kle seg ut for kvinner etter å ha vitnet et mafiaoppgjør. Høres det hot ut? Det er i hvertfall gratis!

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Norges største popartist, Madcon, leverer ennå, og skal rive med publikum i Trondheim denne kvelden. Glow up, og kom til storsalen da vel!

LØRDAG 20. FEBRUAR

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Ingen lørdag uten konsert! I kveld på Klubben kommer Atlanter som har lagt ut på *en miniturné* med sitt nye album *Jewels of Crime*. Sjangeren er viddeblues, og hvis du digger det, eller lurer på hva viddeblues er, så bør du ta turen!

Sverresborg skole

Klokka 11.00: Loppis! Det blir loppemarkeder med masse forskjellige ting på Byåsen. I god loppemarkedånd er det også selvfølgelig kafé med kaker, boller og kaffe.

SØNDAG 21. FEBRUAR

Antikvariatet

Klokka 21.00: Singer/songwriter Gunnhild Hasund opptre med sanger som hun ønsker skal berøre publikum. Hun spiller både nye og gamle sanger, og kanskje får du litt gåsehud eller en liten tåre ned kinnet.

Ila Brainnstasjon

Klokka 14.00: Tradisjonen tro er det søndagsJAZZ med vafler på Ila Brainnstasjon. Perfekt søndagsstemning, enten du er bakfull eller ei.

MANDAG 22. FEBRUAR

Boxer

Klokka 21.00: Kristoffer Lo er med i bandet Highasakite, men jazzmusikeren driver også med soloprojekter. I kveld kommer han til byen, to dager før han slipper sin andre soloplate. Gå på en mandagskonsert da vel!

TIRSDAG 23. FEBRUAR

Siste uken i februar, nå er det snart vår! Mens du venter på våren kan du ta med deg en ny utgave av Under Dusken som kommer ut i dag.